

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó r.-t.

Felolós szerkesztő:

Vértes Arnold.

Szerkesztőség, Széchenyi-utca, Medgyesi-ház, 1762. sz.

Kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.

Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámmal és mellett vétetek fel

Egyes szám 4 kr.

Tempora mutantur.

(G.) A nemzeti párt éppen most alakította meg bizottságát a fővárosban. Ugy cselekszik, mintha valaki az ebéd végére hívja meg vendégeit. Más helyeken a nemzeti párt ösztönzése nélkül alakítanak új nemzeti párti fiókokat, mint mikor az ember a lakoma utolsó tálához érkezik meg ebédre.

Mert a nemzeti párt kabinet-parti-euliér-jében már nem sokáig tálnak, meg van arról győződve mindenki, hogy a diszes társaságnak le kell vonulnia a társas ebédöbe, melynek nagy és hatalmas ablakai előtt gördül el a nemzetélet népes mozgalma. Vége már annak, nincsen arra józan ok, hogy e 70 jóraváló parlamenti erő elzárkozzék a nemzeti munkától, s továbbra is kerülje homi kanapé-proszesszusok szempontjaival a nemzeti munkásságban előjáró nagy szabadelvü pártot.

Meddig elégszik még meg gróf Apponyi Albert és pártja azzal a szereppel, hogy a parlamentarizmus tisztos szegény séget képviselje a házban? Legföljebb akkor törve ki keserü panaszokban, amikor az általok plátói szerelemmel környezett eszméket a szabadelvü párt már a gyakorlati kivitel révénig vezette.

A törvényszéknél is elmakacsolja azt, aki a tárgyalásra meg nem jelenik; a nemzeti párt a duzzogó szögletben ült a közigazgatási s annyi más üdvös és hasznos törvény meghozatalakor: nem részesülhet a kivitel dicsőségében, a nemzet közvéleménye előtt elvan makacsolva.

De mi is tarthatja oly soká vissza Apponyit és pártját attól, hogy a szabadelvü párttal megosszák nemzeti teendőiket? Tempora mutantur, azok a kormányok, amelyekkel gróf Apponyi Albert élet-halál harcztot vívott, megszűntek lenni s a kormányon többen vannak a nemzeti pártra rokonszenves egyéniségek, Wekerle miniszterelnök pedig rokonszenves és nagyszabású alakja a parlamentnek mindenki előtt. pártkülönbség nélkül.

A Wekerle-kormány politikája minden izében nemzetipolitika s ha a nemzeti párt mégis külön műhelyben kovácsolja a vasat, bizony elhangzik kis pörölyönek tiktakja a nagy kalapács hatalmas ütéseinek zaja mellett.

Nincs most annak ideje, új nemzeti párt-fiókokat alakítani s kivált a fővárosban tudják jól, hogy ez csupán móka már, mint mikor két ösmérés haragot pointe-íroz az által, hogy a kabátjukat felhúzzák és távozni akarnak. Őt perz mulva majd leteszik ismét és jó barátok maradnak. A fővárosban ezt jól tudják, ha pedig a vidéken leunének ilyen párt-alakítási velleiások, ez nem mutat egyébre, minthogy ott gazda nélkül számolnak — a tenyleges állapotokat nem ösmerve, kezdenek akciót.

Legyen róla meggyőződve gróf Apponyi Albert, hogy őt a nemzet szereti, nagyra becsüli, de látva őt „bolg a n i v a d b é r c z e k e n” s „ö r ö m t ő l i d e g e n”, e szeretetébe némi szájalom, becsülésébe kedvetlenség vegyül. Wekerle oldalán, a szabadelvü-pártban szeretnék őt látni, ahol bebizonyulhatna, hogy a nagy szónok egyuttal nagy-e politikusnak is?

Azt hisszük, hogy Apponyi rövid idő mulva meg fogja érteni a nemzetet, amelynek nem sokáig lehet már kedve a nemzeti párt szinitanodai vizsgáira és főpróbáira eljárni. Éljen Apponyi s a nemzeti párt a cselekvés jó alkalmával, amíg nem késő s amíg akad, aki — tánczra kérje fel!

Az egyházpolitikai kérdések. Bécsből írják: A király dr. Wekerle Sándor magyar miniszterelnököt kihallgatáson fogadta, mely egy óránál tovább tartott. A magyar kormány az egyházpolitikai kérdésekre vonatkozó diszpozícióiban semmiféle változás nem történt. A kormány ez ülésszak folyamán be fogja terjeszteni az általános polgári anyakönyvek behozataláról, a zsidóvallás recepciójáról és a villás szabadságról szóló törvényjavaslatokat és sürgetni fogja, hogy e javaslatoknak legalább egyike: az általános polgári anyakönyvek behozataláról szóló, még ez ülésszak alatt vétessék tárgyalás alá. A költségvetés tárgyalásának menetétől és más törvényhozási munkától függ az, vajjon lesz-e a magyar képviselőház oly helyzetben, hogy még a zsidó vallás recepciójáról szóló törvényjavaslatot is tavasszal letárgyalja, miután mindkét kormány abban egyezett meg, hogy a delegációkat már május közepére hívassák össze. Hogy ha az idő ki nem futná, ugy a két javaslat elintézése az őszi ülésszakra fog maradni. Kezdetben — mint tudvalevő — a magyar kormány a részleges polgári anyakönyvelés mellett volt, oly módon, hogy csak a vegyes házasságból származó gyermekek könyveltetnének a polgári hatóságoknál, de mivel az elkeresztelési vizsálynak ez a kibontakozási módja ugy a katolikus főpapság, mint a protestans egyházi köökben bizonyos elkedvetlene-dést szült, a kormány arra határozta el magát,

hogy az általános kötelező polgári anyakönyv-vezetést hozza be, s a püspöki kar tagjai kijelentették, hogy egyházi szempontból azt e fogadbatónak tartják! A kormány által már kidolgozott törvényjavaslat a polgári anyakönyv-vezetéssel első sorban az erre alkalmas közigazgatási közegeket bizza meg; oly helyeken pedig, ahol ilyen közegek nincsennek, az anyakönyvelés oly egyénekre bízatik, akiktől a törvény bizonyos határozottan körülírandó kvalifikációt követel meg,

Belföldi hírek. (Köz kötelező számítás koronaértékben.) Wekerle Sándor miniszterelnök bécsi tartózkodása a valutareformra vonatkozólag is egy fontos elhatározásra vezetett. A két pénzügyminiszter megegyezett abban, hogy a korona-értékben való közkötelező számítás csak 1894. júl. 1-től vegye kezdetét. — Megegyeztek abban hogy a korona értékben való kötelező számításról szóló törvényjavaslatot csak az év őszi ülésszakában terjesztik a törvényhozások elé. (Az osztrák magyar bank szabadalma.) A magyar és az osztrák pénzügyminiszter megegyezett abban, hogy az eddigi szándéktól eltérőleg ez idő szerint még nem tárgyalják az osztrák-magyar bank szabadalmának kérdését, mivel jelen pillanatban fontosabb ügyek vannak előtérben. (Villamos világítás Aradon.) Temesvár példájára Arad város is be akarja hozni a villamos világítást. A város törvényhatósági bizottságának február 8-án tartandó közgyűlésén már tárgyalni fogják a villamos világítás létesítése iránt kiírandó pályázat kérdését. (A népoktatási törvény jubileuma.) Az „Eötvös-alap” országos tanítói egyesület tegnapielőtti közgyűlését Eötvös József emlékeztetének szentelte abból az alkalomból, hogy az ő részéről kezdeményezett népoktatási törvény ez ében éri meg 25 éves jubileumát. Az ünnep a budai „Pedagogium” ifjúságának karénekeivel kezdődött, a mely után Zichy Antal nagyhatású alkalmi beszédet mondott. Sebestyén Gyula tanár olvasott fel Eötvös Józsefről l-ndületes emlékbeszédet, a melyet Pósa Lajosnak „A tanítók háza című” alkalmi verse követett. A sikerült ünnepen jelen volt gr. Csáky Albin miniszter is.

Külföldi hírek. (A bolgár fejedelem királyunknál.) A király kihallgatáson fogadta a Bécsben időző Ferdinánd bolgár fejedelmet. Az audiencia hosszabb ideig tartott. — (A román trónörökös pár Bécsben.) Berlinből hazafelé utaztában a valószínűleg bolg fiatal pár, utjába ejtette Bécsset is. Este a kilencz órai futárvonattal érkezett meg Bécsbe a nyugati pályaudvarba Ferdinánd román trónörökös nejével, Mary hercegnővel. Ő felsége midőn az imperiál szállóban meglátogatta a román trónörökös párt, a fiatal párt a látogatás viszonzása alól legkegyelmesebben felmentette mivel ugyis meg fognak jelenni az udvari ebéden. Esti 6 órakor a Hofburg szertartási termében 34 teritékű udvari ebéd volt. — (Villamos találkozás a czárral.) A „Standard”-nak Berlinből jelentik, hogy a né-

met császár és az orosz trónörökös, nagyhercegekből fogtak találkozni. A trónörökösnek berlini időzése alatt nemcsak azt állapították meg, hogy a császár a nyáron találkozók a czárral, hanem azt is, hogy a trónörökös újból is tesz majd látogatást a berlini udvarnál. (Orosz csapatmozgalma k.) Berlini politikai körökben intenzív feltűnést keltenek az egyre megújuló orosz csapatelőretelések. Ugyan a német mint az osztrák határra csak legutóbb is, dacára a szigorú télnek, orosz csapatokat vezényeltek éppen abban az időben, mikor a czárevics Berlinben járt és a politikai világ figyelmét látogatásban összpontosult. Parlamenti és udvari körökben meglehetősen izgatott a hangulat az oroszok e kvalifikálhatlan eljárása következtében. — (A Panama botrány.) A „Cocarde“ hire szerint a törvényszék a korábbi miniszterek képviselői és szenátorok ellen meg fogja szüntetni a további eljárást, mert ezek nem tekinthetők állami hivatalnokoknak. — (Pör Milán ellen.) Ezen akkor mikor Milán ex király kibékült a feleségével, vagy talán éppen ezért, Subra párisi tánczosnő, ki sokáig benső viszonyban volt Milán királylyal, negyedmillió frank erejéig pórt indított ellene és Milán összes ingó és ingatlan vagyonának lefoglalását kérte. — (Az obrenovicsok ellenisége.) Gyurics Mirkó pópa, a 30 tagból álló Karagyorgyevics-frakció vezére, vasárnapra értekezletet hívott egybe, amelyen ki fogják jelenteni, hogy abban az esetben, ha Milán visszatérével zavarok ütnének ki az országban, a Karagyorgyevics legifjabb tagját, Arzént, fogják a szerb trón elfoglalására felszólítani. Karagyorgyevics Arzén a czárral közelebbi rokonságba jutott legutóbbi nősülése által.

Papirszeletek.

(Főispánok jönnek-mennek — Ez is konverzió. — Bukle-Molnár Jósias — Nincs utitársam minden Demosthenesnek.)

Egy főispán lemondott, Lonovics Károly. Csanádból, a kinek neje volt Hollóssy Kornélia az egykori nagy énekesnő.

Krassóba pedig új főispánt neveznek ki, Kaffka Lászlót, a kinek neje Hegyesi Mari a nemzeti színház ünnepelt művésznője.

Miután nálunk nem egyszer vált főispánból intendáns: kellemesebb előiskolája a színháznak már nem is képzelhető az ilyen állapotnál.

Nem lenne jó, ha az ellenzék abban is jó példát venne Wekerle Sándoron, hogy bőbe-

szédőségének és irka-firkáinak papírját — a hallgatás aranyára convertálna?

A mostani konverzió és valutavilág alkalmából idézzük ezt a néhány sort: „Mikor rájöttek, hogy nem aranyból és ezüstből áll a gazdagság, hanem csupán ennek létrehozói, amikor felkzdték fogni, hogy a gazdagság annak a munkának végeredménye, melyhez ő munka és a siker szorgalmatják a nyereséget, a pénz csupán folyóvív és mérhetővé teszi valamely nép gazdagságát; ekkor hirtelen megszűntek a kereskedelem egyensúlyára só nemes érzék legfelsőbb értékre vonatkozó fogalmak.“

Mellékesen jegyezzük meg még, hogy a mondás nem Molnár Józsiástól, hanem Bukletől való.

Már félnapja ntazott egyedül a kupében X. ur, midőn egy kis állomáson szép hölgy utitársam akad.

— Nem zsenirozza önt, hogy rágyujtok? — kérdé mesterkélte előzékenységgel X. ur.

— Mióta utazik ön egyedül, uram? — kérdi a hölgy.

— Mióta? Ep fél nap mulva lesz egy egész nap.

— Nos és miért nem dohányzott ön eddig?

— Hogy miért? Mert azt mondotta a konduktor, hogy a dohányzás csak akkor van megengedve, ha az utitárs beleegyezik. Nagyon egyszerű tehát, hogy nekem eddig nem volt utitársam, aki beleegyezett volna...

Ez az adoma pedig semmire sem alkalmazható annyira, mint a nemzeti párt magatartására, a mely rég rágyujthatott volna a fuzió szivarára, de nem volt utitársam, a ki beleegyezzék!

Demosthenes ezt a mondását is ajánlanók a Kisfaludy-társaság szerdán megválasztott Demosthenesének figyelmébe: „A cselekvésnek kedvező pillanatok nem várnak a mi lassúságunkra!“

Minden Demosthenesnél Szabben beszél a tett...

G-no.

Péchy Tamás.

(b.) Hogy Péchy Tamással ez alkalommal foglalkozunk, azt nem azért tesszük mint-ha a „jövő embere“ volna s így tőle a haza

sokat várna, hanem mert öreg ember létére tőle mit sem várva, csak legközelebbi ténykedését akarjuk egypár sorban érinteni, melylyel politikai pályafutását befejezte.

Ha emlékezetem nem csal, őt mint jogászt ismertem. Rövid idő múlva bekövetkezett az 1848-iki örökre emlékezetes év a magyar nemzet életében, ott is mint ifjut a tettek mezejére hívta a haza, mert Budavára bevétele alkalmával azok közt láttam, kik vitézségükért kitüntetve lettek.

Hosszas küzdelem és szenvedés után jobb jövő virradt a magyar nemzetre, az alkotmányos korszak felvirradtával a szikszói kerület képviselőjében megjelent az országgházban s a balközép tagjai közt foglalt helyet.

Mint ilyen nem annyira kitűnő tehetségei, mint inkább elvszilárdsága által tűnt ki, ekkor láttam egyszer Tiszát a Kálmánál, hol ő, valamint a mostani habarékparti Horánszky is több elvtársak között megjelent.

Kévéssel ezen találkozás után csakhamar létrejött a fuzió, a mikor Tiszát a Kálmán befolyása folytán a miniszteriumba bejutott a közlekedési tárczát nyervén, mit nem kitűnő tehetségei, hanem azért kapott meg, mert Tisza mellett elvszilárdság mutatta magát.

Később megszűnővén miniszter lenni, Tisza kegyéből a képviselőház elnöke lett, mit több időközön keresztül viselt, de ez idő alatt, különösen pedig a mult országgyűlés alkalmával oly gyengének mutatta magát, hogy alatta burjánzott fel a magyar parlamentben azon viselkedés, melyet egyesek — az ögyeneségét felhasználva — merészkedtek véghezvinni, úgy, hogy ezen korszak örökre sötét foltja maradt a magyar törvényhozásnak. Mert hát egy ország törvényhozó testületében az ország érdekét szívkön hordó komoly gondolkodású és a hely méltóságát átérző honfiakra van szükség, nem pedig oly egyénekre, kik azt bohózkodásokkal lealacsonyítják, s kiknek nem itt, hanem más állami intézetben volna helyök. Ily viselkedéshez Péchy Tamás segédelmet nyújtván. nagyon helyesen tette a ház, hogy az oly méltóságra nem való embert többé nem választotta meg.

Ez voltaképpen oka legközelebbi viselkedésének, hogy most a pártból kilépett, melyhez eddig tántoríthatatlanul ragaszkodott; abból a pártból, mely hosszas védelem folytán Magyarország pénzügyeit rendezvén, rá léphetett valahára minden habozás nélkül a reformok terére, melyek célja megvalósítani Magyarországon azon elveket, melyet a 48-iki törvények kimondtak ugyan, de azok mind ezideig érvényre nem emelkedhetek, most lép ki a pártból amidőn minden igaz s az ország érdekeit szíven viselő

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A modern „művelt“ társalgás.

A farsang közepén vagyunk, minden héten átmulatunk egy-két bált, kränzchent, vagy házi mulatságot s minden héten részünk van egy-két kátszenjammeres napban.

Es ilyenkor lusta elmével lusta kedélylyel otthon maradunk és morfondírozunk különböző abstract vagy concret théma fölött mígien az ilyen morfondírozás kínjait felváltja az álom mely az elmúlt éj gyönyörűségét idézi ismét szemünk elé. S óval ilyenkor kérődzünk.

Ha ilyenkor a körünk közé kapnak benünket az éltebb matrónák, a kátszenjammer mellé egy kis vezeklés is jut kába fejünknek osztályrészül. Elénk tárják a mult idők farsanjait a melyek nemcsak kedélyesebbek voltak a maiaknál, hanem a társalgási tónus is sokkal magasabb fokon állott, mint a mai salon nyelv, a melynek egyik főkélléke a neveltség affektálása.

Es csakugyan, mikor ezeket a predikációkat halljuk, igazat kell adnunk a mult idők magasztalónak, mert hiszen napról-napra látjuk, hogy mint válik üresebbé a társalgás nyelv, s mint durvul el mindíg a salonok műveltsége.

Pedig tagadhatatlan, hogy művelődés ugy a salonokon, mint a legegyszerűbb kunyhóban emelkedett s így csodálatosnak kell találnunk,

ha épen a legmagasabb, tehát a haladás törvényei szerint, legműveltebb körökben látjuk eldurvulni a társalgás hangját s halljuk azon dissonáns hangokat, a melyek azelőtt a művelt társaságokban a legerősebb mezrovás kísért.

Megfejtethetetlen volna a társadalom ezen visszafelődése, ha az embereknek egymással való érintkezése, az elme műveltségétől és nem a kedély érzékenysége s az indulatok nemességétől függene. Minthogy azonban a társalgás nem az elmének gyakorlása s nem a megtanult dolgok reprodukálása, hanem ellenkezőleg a szóalkozás, a mulatás eszköze s így annak iránya a kedélyből és nem az észből fakad.

Már pedig korunkban, dacára minden művelődési törekvéseinknek, sőt dacára műveltségünknek, a kedély műveltsége és az indulatok nemessége folytonos hanyatlásban van. Sőt talán azt is mondhatjuk, hogy épen a mai műveltség, vagyis inkább a mai műveltség iránya az oka ennek. Mert a ma annyit dicsért praktikus érzék s anyagi haladás, a humanisztikus műveltséget, mely egyedül adhat ideálokat s így egyedül képes a kedélyt nemesíteni, teljesen háttérbe szorítják. S már a gyermeket, a kinek a mindennapi tapasztalat szűkkörü adatain kívül, semmi sincs a fejében igyekeznek megóvni attól, hogy „poéta“ legyen, vagyis olyan ember, a kinek a régi eszmények szabályainak megfelelő, de a mai világban az anyagi haladásra valgó, meggazdagodásra épen nem alkalmas elvei vannak.

Ez azután előidézi azt a másik jelenséget, hogy az ideálok, eszmények nélküli nevelt ember, a kinek elméje nem tudja képzelni dolgokkal betölteni az általa teljesen meg nem értett dolgok hézagait és a ki neveléséből kifolyólag csak schemák szerint tud gondolkozni; — nem lesz képes igazán szellemes lenni. Így azután ma a művelt társaságok a legjobb uton vannak arra, hogy teljesen kiveszzen közülök az, amit „esprit“-nek neveznek s a mi a társalgást egyedül teheti élvezetessé.

Minthogy pedig az esprit hiányában, a társalgás olyan régiókba is kénytelen belenyulni, a melyeket a régi salonok hangja teljesen kizárt, ezen régiók tárgyai a mai társalgást hanyatló irányba terelik.

Tudom, hogy ezzel szemben azon ellenvetés merül fel hogy a régi társalgás szabályai a neveltségéig megkötötték a hölgyek és urak nyelveit; s tudom, hogy ma mindenki nevetne a XIV. Lajos korabeli világ szertartásos viselkedése és társalgása felett. De ebből nem következik az, hogy azok, kik ezt a mesterkéltséget nevetik, az ellenkező végletbe, a teljes féktelenségbe csapjanak át.

Mert ha minden illemszabályt eltörölünk is, az „izés“ szabályát eltörölni nem foghatjuk. Mert ha ez nincs, ugy a társalgás maholnap oda süllyed, a hol ma a paraszt táncmulatságok tónusa van s az a mit udvarlásnak beveznek, nem sokat fog különbözni a paraszt legény és leány enyelgéseitől, legfeljebb annyiban, hogy

étére töle
nykedését
el politi-

nt jogászt
ezett az
gyar nem-
mezejére
alkalmá-
ért kitün-

után jobb
otmányos
et képví-
a balkö-

ehetségei,
ki, ekkor
ol, vala-
n s z k y

sakhamar
almán be-
ott a köz-
nő tehet-
Tisza mel-

ni, Tisza
mit több
t, külö-

kalmával
urton visel-
ségét fel-
ni, ugy,
marad a
y ország
ekét szí-
a hely

ég, nem
dásokkal
em más
selkedés-
nagyon
éltőságra
a meg.

viselke-
melyhez
abból a
Magyar-
ett vala-
k terére,
ország
kimond-
nyre nem
amidőn
én viselő

jelensé-
ü nevelt
elt dol-
nem ér-
öl kifo-
lkozni;
enni. Így
obb uton

közülök
a társal-

yában, a
belenyul-
teljesen
lgást ha-

ellenve-
szabályai
lgyek és
enki ne-
rtartásos
ből nem
esterkelt-
a teljes

törölünk
ghatjuk.
naholnap
mulatsá-
k nevez-
t legény
ban, hogy

magyar embernek vállvetett munkásságára van szükség, elhatározására oly kicsinyes okot hozván fel, hogy minden komoly gondolkozásu embernél magát nevétségessé tette. Azt mondta ugyanis, hogy azért lépett ki, mert a polgári házasságot bár pártolja, de annak kivételére a mai időt nem tartja alkalmasnak.

Helyes, elfogadható ok-e ez? Egyáltalában nem, mert P é c h y Tamásnak tudni kellene a magyar nemzet történetéből, hogy azon gárda, mely ma a polgári házasság ellen sikra szállt, ugyanaz mely 300 adon keresztül mindig opponált a lelkiismeret szabadsága ellen, de akiknek opozíciója felett őseink az ország sorsának intézése alkalmával igen bölcsen mindig napirendre tértek, azaz semmibe nem vették azt. Ha tehát ő arra az alkalomra vár, midőn ezek Magyarországot önként nagygyá tenni akarnák, akkor neki ité et napig kellene élnie. Már pedig, hogy a kormány programjából semmi sem lesz, azt maga sem hiszi el, s ezen kijelentésével és a pártból való kilépésével magát csak nevétségessé tette. Ha ezt akkor tette volna mikor a képviselőházi elnökség gyékényét alá kirántották — akkor csak — lett volna némi értelme, de hogy a hűségén esett sérelem érzete, csak későn érte utól, azt érteni nem lehet.

Most belépett a nemzeti pártba, mint olyanba, melynek egyhangú feje szóval hirdeti ugyan a szabadságot, de visszariad annak létezésétől és hogy ahoz s-gédkezet nyujtsón. Ugy hiszem, hogy ezek elmondása után Péchy Tamás felett napirendre térhetünk, s mint politikai halottnak kívánhatunk neki békés nyugodalmat.

Level a keletről.

— Alexandriától Jeruzsálemig. —

Jeruzsálem, 1893. Január 17.

Milodanovits Simon honvéd százados ur rendszeren leveleket kap a keleten utazó földijétől, Országh Lajos baranyamegyei földbirtokostól. A intézett jeruzsálemi levelét mai számunkban közléteszszük. Az utirajzot szóról szóra közöljük, nem változtatva rajta semmit sem, s így olvasóink változatlanul olvashatják azon impressiókat, melyeket földinkre Kelet vidékei gyakoroltak.

Hogy megérthesd — kezdi levelében — milyen kevéssé egyszerrü az ideutazás, röviden leírom élményeimet Alexandriától kezdve.

Mikor Alexandriában a „Vesta“ nevű

a salonok „természetes“ enyegéseiben kevesebb lesz az ártatlanság.

Az a törekvés, mely mindig bolondabb mondásokkal akarja mulattatni a társaságot, s a mely mulatságosnak találja a ruha és butorok finomsága és a beszéd durvasága, valamint a viselkedés neveltelensége köz i ellentétet; az megfélemlhet ugyan némely műveit körök igényei nek, de a jóízűségről, az igazi szellemességről fogalma nincs.

Lehet, hogy a társalgás hangjának eldurvulásában nagy része van azon fejleménynek, mely a férfi és nő helyzetének egyenlítésére törekszik; de épen a nőknek, a kikkre a materialisticus nevelés nem hat annyira s a kiket a természetesség mellett, affectálni ism-gtanitnak, ügyelni kelene arra, hogy a művelt társaságokban, a nők és férfiak között megmaradjanak azon korlátok, a melyeket nemcsak a nő méltósága és a jó ízlés, hanem az erkölcs is megkövetel.

Szóval nagy lelkesedéssel viselkedhetünk az anyagi haladás, szabad vélemény-nyilvánítás és a társalgás fesztelensége iránt, még sem szabad annyira mennünk hogy ezen őszint fesztelenség szenvelgésével takarjuk el a képmutatást, mely még nagyobb ma, mint volt az illemszabályok által lenyűgözött társaságokban.

Dr N. J.

Lloyd gözösre szállottam, gyönyörű idő volt. A tenger síma, mint a tükör s így 20 óra alatt Port Saidba érkeztünk. Itt néhány óráig időztünk, mert igen sok utas szállott be. Ezután elindulánk kedélyes hintálás és különösen a női közönség sikoltozása és ömlengései közepette.

Szerencse, hogy az éj sűrű fátyola alatt sok kínos jelenet marad örök titokban s mire hajnalodni kezdett már Jaffánál voltunk, a hol az utazó közönség kiszálló része — a kik közé magam is tartoztam — a fedélzetet várta a szabadulás pillanatát, a melyben elhagyhatja a hajót. Alig, hogy Jaffa előtt megállottunk, egy oly jelenet játszódott le, mely megérdemli, — hogy néhány szóval megemlítsém.

Körülbelül 15—20 arab bárka közeledett hajónkhoz, s czivakodás, veszekedés és éktelen ordítás között egymást kiméletlenül taszigalva vették körüli hajónkat az arabok, s mint éhes farkasok szoktak szakmányukra rohanni, úgy vetették magukat a szegény utasra. Kinek akarva nem akarva bele kellett repülnie a hullámokon tánczó egyik vagy másik csónakba.

A part felé tartva — érdekes memento gyanánt — egy árbozozos hollandi és egy angol gőzhajónak a vízből kiálló roucsai biztatják az utast, és megkönnyebbült lélekzettel érnek partot, ha itt meg a vámhivatalnokok nem várják agyarkodva. Egy kis baksis azonban itt is kiségit. Végre egy iszonyu piszkos utczaú tevekarakvánok közt bujdosva s végig bandukolva majd az egész városon, oda értem az ezelőtt 2 hóval megnyitott új vasúthoz.

Miután én vagyok az első egyike kik ezen kis vasutat igénybe veszik, pár szóval erre is kiterjeszkedem.

A mi a kényelmet illeti, arról szó sem lehet, de azt ne is keresse az ember keleten. Hogy megy-e vonat? . . . az igaz, — hogy megy, de ha nem volt még vese bajod, csak menj ezen kétszer, kapsz olyat, hogy tudom megemlegeted! Rendkívül kedélyes kis utazás ez, elképzelheted.

A mi mogorva Pokrócz Adámunk helyett mosolygó és folyton cigarettázó effendi kéri a jegyet s ha az ember a rettenetes rázásról panaszkodik, azzal vigasztal hogy ez csak a pálya új volta miatt van s bár néhányszor ki is siklott, de az abakok bezuzódásán kívül egyéb baj még nem történt. S ezzel mosolygva tovább állt. En pedig az ablakokhoz rohantam hogy azokat leeresszem, de midőn odaérve Dávid tornyot feltűnni láttam a láthatáron, nyugodtam felvontam az ablakot s epedve vártam a pillanatot, hogy leszállhassak a vonatról, mert fogaim már sorban inogni kezdtek a rázástól.

A vonat egy iszonyu kietlen sziklás és kopár vidéken halad keresztül.

Az ut hossza 65 kilométer, a melyen csak két állomás van, ezen kívül semmi sem vidítja fel az utasok szeméit. Elképzelhető — tehát, hogy mily kínos és unalmas ez a hosszú ut, pláne egyedül.

Végre 4 óra után berobogtunk Jeruzsálembe, de bátran Miskolczon képzelhettem volna magamat, mert annyi volt a vuklis z-ido, mintn á dott hazánk valamely felföldi állomásba volnék. Csodák csodája majd mindannyian németül beszéltek és csak később tudtam meg, hogy ezek mind egy új zsidó kolonia tagjai, mely a vasut mellett épült s többnyire orosz s lengyel eredetűek.

Jeruzsálemről majd többet, most csak azt említem meg, hogy sokkal mélyebb hatással volna az ember ihletére, ha csak a szent sir és Golgotha volna látható, mert így a történelmi alappal bíró helyek mellett a keleti nép élénk fantazia szüleményeként sok ellenmondás van.

Abrahámnak példái egy nap alatt 3 sirját mutatták, szegény Zakhariás is kétfelé nyugszik télek, hogy még soká itt időzve Noe apánk sirját is kerül megláthatnom. Adám ősapánk koponyája szintén baksis mellett a görög papok által mutogatatik.

Egyébiránt Jeruzsálem kizárólag a vallás gyakorlatának városa s kritizálni ily rövid ottlét után nem is szabad s nem is lehet. Farsangról, mulatságokról vagy más szórakozásról itt szó sem lehet, az efélék innét olyan távol vannak mint Pécs Jeruzsálemtől.

Országh Lajos.

Hogy készült a vasuti bál?

Természetesen, önök igen igen kíváncsiak reá, hogy miképen csinálják a bált a vasuti emberek, akikről az a hír, hogy mindenik maga a megtest sült rend, pontosság, pedanteria. Ha megigérik, hogy nem mondják el senkinek, én megsugom.

Egyiknek közülök eszébe jutott, hogy kéne csinálni „valamit“. Ez elmondta a másiknak, az a harmadiknak, s így tovább, míg egyszer 70—80 ember kezdett gondolkozni arról, hogy kéne csinálni valamit. Mikor aztán ilyen sokan elhatározták, hogy kell valami, akkor egyszerre kezdett a ködből kibontakozni egy óriási kérdőjel. Mi legyen ez a valami? A mérnökök legalább is egy Eifel tornyot akartak, a gépészek vasutat föl a város háza tetejéről a mármarosi havasokba a levegőben, a forszalmisták egy nagyszabásu karambolt villanyvilágítás mellett a Hortobágyon, — a juristák nem szóltak semmit, — de látszott rajtuk, hogy ők is szeretnének állítani valamit, végül a numerussal foglalkozó emberek kisütötték, hogy akármilyen legyen az a valami, a mit csinálunk ahhoz pénz kell, ergó mielőtt akarnának valamit — tessék belenyulni a piros ajbi zsebébe.

Ekkor aztán kisült, hogy az Eifel-torony a mármarosi légvasut, a hortobágyi karambolt — mind igen sokba kerül, sokkal czélszerűbb lesz csinálni egy nagy mulatságot.

Igy maradt meg aztán az Eifel-toronytervéből egy fellegekig erő jókedv, a légvasutból egy diadalív, a karamboltból egy szárnyas kerék meg egy rakás jelző zászló a sok valamből pedig kifejlődött a bál, melyről azt mondiák, nem volt ilyen rég ideje Debreczen-országban.

Na de még mindig csak ott vagyok, hogy csináltak valamit, de nem mondtam el hogy csinálták? Hát így. Megalakult egy két tagu bizottság. És kipótolta magát öttaguvá, az öt tagu bizottság keresett magának egy elnököt, és pedig olyat, a kiről tudva van, hogy nem ellenzi a jót, akkor aztán lett az öttagu bizottságból negyventagu. Ez a negyventagu bizottság pedig három héten keresztül mindennap összeveszett. A többit tudja mindenki, a ki bál, rendező volt. Mert higvjék el kérem, nem mindennapi gondolat ad az, hogy kék, vagy piros szalag legyen-e a jelvény? hogy a mellen átkötte, vagy a gomblyukban viseljük, hogy „Máv“ monogram vagy szárnyaskerék legyen-e rajta, nagyobb jelvény illette meg a tulajdonképeni tánczrendezőket, mint más, külön jelvénye legyen-e a cigánybíróknak stb. stb? Óriási viták után aztán eldőlt a jelvények doigása pedig úgy, hogy e togadttatik a legszolidabb szín, a tulajdonképeni tánczrendezők meg a cigánybíró pedig nem kapnak más jelvényt: „mert az előbbieket meg lehet ismerni a lábukról, az utóbbi a hangjáról, mert emberemlékezet óta a cigánybíróknak kell hogy a legseresebb hangja legyen. Na de most jönnek a meghívások. Kiküldetik 900 meghívó, mégis mindenkinek van egy új katalógus a zsebében. Azokat is meg kell hívni. Muszáj, hanem baj lesz, ha rag lesz, megbukik a bál stb. Száztizenhárom párbajra lesz kilátás és nem lesz verekedés egyből sem. A vita foly a bizottságban, a bírókban, a kávéházban, mindenki ideges, mindenki beszél s az elnök — nem csönget, hanem mosolyog. Azt hiszem azt gondolja: beszéljétek csak, ha kifáradtatok, elfogadjátok, a mit proponálni fogok, mert nem lesz már hangotok, a

mivel ellene szóljatok. Ugy is történt minden kérdésnél. Különös, a diszítés kérdésében nem volt vita. Tudják miért? Azért, mert a ki csinálta, nem volt benne a bizottságban, és következetesen nem kérhet tanácsot senkitől, hanem, megbeszélte — jobbára csak a pénzügyi dolgokat — az elnökkel és megcsinálta.

Azt mondják, ez sikerült a legjobban. Ebből pedig az a tanúság, hogy a világon a legkülönb kormányformát a muszka találta fel. Hanem aztán mikor megnyílt a bál mindenki megvolt elégedve s kivétel nélkül mindenki azt hitte, hogy ez kizárólag az ő érdeme.

S valóban nem is csekély érdem, úgy intézni egy bál dolgát, hogy a debreczeni „Aranybika“ szálló parquetjén már az első négyesben egyszerre 160 pár mosolyogjon s messe földről is legyenek jelen csinos és kedves tánczosnők, mint például Hieronymi kir. táblai bíró sógor-nyé Szolnokról, Ságy Irén Budapestről, Széll Margit Iglórol stb.

Egy szóval szép asszonyban, lányban nem volt ott hiány, toillettek se voltak szebbek egy bálon sem, jó kedv pedig nem csak nem volt, de nem is lesz akkora több ezen a farsangon.

Elég az hozzá, hogy a vasuti bál szép volt, népes volt, kedélyes volt s mindenki megvan vele elégedve, csak a fiatalság nincs, mert a mint hallottam, ezeknek igen alapos kitogásuk van ellene, — hogy t. i. csak reggelig tartott.

Nos! urak tudják önök, hogy csinálódott a vasuti bál?

Panktum.

Felesleges szuronyok.

Debreczen, február 2.

(Gy.-i) A városháza ódonszerű kapujától, a törvényszék üveges ajtajáig száznál többet lépni nem lehet, s dacára ezen piczinyke térnek, a királyi bíróságok által letartóztatva lévő egyének apraját-nagyját — valószínűleg a becsületes emberek elrettentésül — nap-nap után egy 2—3 öles szuronyos puskával jól felfegyverzett törtönör szok a kísérni a vizsgálóbírósághoz, esetleg a kitűzött tárgyalásra.

Ha ezen eljárás egy Isten és embertől elvadult, s a Bakony rengetegében növekedett, emberi vértől párolgó kezű egyénnel, avagy több személyből álló, egyébként igen veszedelmes individuumokkal történnek meg, az még hagyján volna? de a mikor sok esetben csak gyanu alatt, a vagy aprócseprő lopás elkövetéséért előleges vizsgálat alatt álló, rendesen ösmert illetőségű és lakásu egyént kísér egy-egy törtönör az öles szurony csillogása mellett a vizsgáló bírósághoz, — az már a szomorú emlékezetű középkori állapotokat juttatja eszembe.

Ma már a felvilágosodottság eme humánus korszakában ezen eljárás valóságos ázsiai állapot, s mint ilyen, annyival is inkább mellőzendő, mert tulajdonképen ezen eljárás a vizsgálat lényegére, annak előmozdítására egyáltalában nem szükséges, sőt az ily egyének érzületét kikben pedig a jónak és becsületes-égnek még igen sok nyomát lehet feltalálni — edrasztikus, egyáltalában nem humánus eljárás, inkább elkérgesíti, elkeseríti s miatt a vizsgálat akárhany esetben meghusitattik.

A vagy nem anomália é az, hogy azon egyént, kit öles szurony me lett kísérnek nap nap után a vizsgáló bíró elé, a vagy a bünyüi tárgyalásra, bent a hivatali helyiségben már per ön, per kegyed stb. titulálják valóságos paradox, a humanitás megcsufolása.

Nem a szurony-e középkori ócskaság — de a gyors és erélyes szakavatott eljárás, deríti ki ma már a bünt, s hozza naptényre az ártatlanságot.

A valót, az igazságot szurony nyel keresni nem lehet.

Hol szuronyra van szükség s más eszköz nincs — ottan azt használni nemcsak kell, de kötelesség, ellenben a hol arra szükség nincs, ottan azt használni nem lehet — nem szabad, mert ez esetben annak alkalmazása mosolvt, legfőbbnyire ellenszenvet szül.

Va óban bámulatos, hogy a mai korban, a midőn lépten-nyomon a humanitás lebeg az emberek ajkán, a fentebb említett, egyáltalában nem indokolható eljárás — javában divik.

Ugyan kérem, hát mi különbség van abban, ha az illető letartóztatva lévő egyént az illető törtönör kezében feltűzött öles szuronyal, a vagy egyszerűen oldal fegyverrel kísér az illető bíró elé, — én azt hiszem semmi.

Az eljlesztés, az elrettetés korszaka, hála az égnek, ma már lejárt, valamint elmúlt a testcsontkító büntetéseknek iszonyu alkalmazása is. Fájdalom azonban, hogy a büntetéseket s azok kiszabását igen sok sallangok és czifraságok veszik körül, melyek mind a régi kor hagyományai, pedig ma már egyedül a tudomány a műveltség, s az ezekkel párosult szorgalommal lehet boldogulni, ezen fegyverek hatalmával, mely minden szurony csillogásánál szebb és erősebb — lehet eredményre jutni.

A tulságig vitt humanitásnak, a rab urak dédelgetésének barátja nem vagyok. Azonban a pontos részrehajlatlan és szigorú igazságnak voltam és vagyok tántoríthatatlan híve, a nélkül azonban, hogy a humanitást — századunk eme legszebb jelszavát — megsérteném, mert hiszen a humanitás az igazsággal soha nem ellenkezik, valamint az igazság a humanitásnak elválaszthatatlan részét képezi.

Irodalom — művészet.

Apponyi Ágainál. A Kisfaludy-Társaság zajos tagválasztási napja után, csütörtökön délebb a társaság legújabb tagjainak egyike gróf Apponyi meglátogatta lakásán Ágait, az ö polikai ellenfelét, aki őt, föllelkedve a gróf ragyogó szóközi művészetén, a Kisfaludyi Társaság tagságára ajánlotta. A politikus és író között — ennek neje jelenletébe — érdekes eszmé váltás fejlődött ki, melynek tárgya természetesen az írás és szóoklás művészete volt. „Mentül több a hallgatóm s mentül több szem fordul felém — mondá a többi között a gróf — annál vérmesebb lesz agyvelőm, annál több meletet érzek szivemben. A hév pillanatában csak úgy torlódik nyelvemre a szó, s éppen annyira a nyugalom, hogy azokat világosan csoportosítsam s fűzzem mondatokba.“ Hát hiszen ép ez az! Ily szerényen jelezte Apponyi azt a csudálatos folyamatot, mely a gondolatot gyorsan öltözteti a legtalálhatóbb kifejezésekbe — azt az arhitekturai remeklet, melylyel e gondolatokat, érzelmeiket és hasonlatokat meggyőződése szolgálatában egy hatalmas épületté szerkeszti; annak szilárd alapját vetvén s az eszmék nemes oszloprendjének hegyébe rakván logikás következtetésének messzeténylő kupoláját. Ágai meg azon busult, hogy az epitetonok súlyának mérése, a numerus elhelyezése s ezer aprólékossága az írás művészetének, mennyire nyugózi az író, ha egyszer élő szóba kezd; nem bírja oekonomiáját a melléknevek gyorsabb csoportosításának, mindíg a kerekre törekszik s éppen ezért válik earabossá — nyögve akadozva bonyél. Tán nincs és nem volt nagy költője e hazának, aki úgy, mint Jókai egyformán dicsekedhetné az írott és mondott szó művészetével. — Rátért aztán a vendég arra, hogy van is már neki témája, melylyel szeket akar foglalni és pedig még a nyári szüneten innen, tán tavasszal — bár épp addig és akkor erősen ellesz foglalva. „Nem a parlamentaris napi elfoglaltságom, de inkább a gondolkozás éjszakai munkája, a virrasztás az, mely fogva tartja minden erőmet; mert váságsos időpontnak megyek elője.“ Aztán gyorsan elfordulva e tárgyról, mely már-már a politika felé sodorta; az író szobájának falát diszesítő Murillo, Veith Stoss- és Rafáel-féle madonna-képeket nézve, elmosolyodott. „Igenis gróf ur“

*) Eötvös József báró.

Szerk.

mondá Ágai, „mi itt e házban titkos madonna-kuléuszt folytatunk — mint a hogy, megtérve a forum politikai lármájától, a hol vérezük egymást „az isten tudja, mért“ — gyertyát gyújtunk Apponyi-nak“ Apponyi elbucszván az író házatól, egyenest a Gyulai Pál látogatására indult, hogy „tanult emberséggel“ bemutatkozzék az ő elnökének, a kit bár ellene szavazott, nagyra becsül.

Új Kisfaludytársak. A Kisfaludy-Társaságban öt új reudes tagot választottak be, pedig a Társaság három uja lapító taggal gyarapodott. Báró Atzél Béla, gróf Bethlen Bálint és Blaskovics Bertalan száz-száz forinttal beléptek a Kisfaludy-Társaság alapító tagjai közé. Nyilvánvaló, hogy összefüggésben van egymással, s hogy gróf Apponyi Albert megválasztásának hatása alatt. Mint a P. N. értesül közelebb még igen sokan fognak a Kisfaludy-Társaság alapító tagjai közé belépni.

Meglopott trónörökös. Óriási lopásról értesít egy brüsszeli távirat. Mialatt a flandriai gróf a belga trónörökös az udvari bálon mulatott, neje hálószobájába to vakok lopódtak be és elcipelték a grófné összes ékszereit. Az ellopott ékszerek értéke egy millió franknál többre rug. Van közöttük egy igazgyöngyből álló nyaklánc is, a mely egymaga 40,000 frankot ér. A tolvajoknak eddig még nem került nyomába a rendőrség.

Farsang.

Hangverseny és táncmuláság P-Ladányon. A p-ladányi énekkar és dalegylet február hó 12 én, vasárnap, a „társaskör“ disztermében, alaptökeje gyarapítására hangversenyyel, szavallatokkal és feloyasással egybekötött zártközű tánczestélyt rendez. Az élénk és változatos műsor a következő: 1. Dalra. Nyisnyaitól, előadja: a dalegylet. 2. Vig szavallat, előadja Fehér Gyula h.-hallg. ur. 3. A vlrágnak. Goll J.-tól, előadja a dalegylet. 4. Komoly szavallat, előadja Pótor Ellemér h. hall. ur. 5. Nem, nem, nem! Lánvi Ernőtől előadja a dalegylet. 6. „Farsangi lecke“ írta s felolvassa: Pataký Sándor ev. ref. h. lel. kész ur. 7. „Boldogok“ Bordal. Fischer J.-tól előadja: a dalegylet. Kezdődik este 7 órakor. Belépti-dij: — személy jegy 1 frt. család jegy 2 forint, Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hiraplaiag nyugtáztatnak.

Napi hírek.

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartatnak. — Az igtató, kiadó hivatal és az irattár a felelnek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepe napokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőt 11-től 12-ig.

Múzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként, d. e. 10-től 12-ig.

A m. kir. meteorologiai intézet időjelzése a debreczeni távirda hivatalnál, február 4-én: borus, enyhe, jelentékeny csapadék nélkül.

Jégpálya a Margit fürdő telepén; használhatóságát kék-sárga zászló jelzi a piac utcai Dragota háznál.

Séta hangverseny a Margit fürdőben, minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Színház, a Kossuth utcán. Naponként előadás. Kezdeté este 7 órakor.

Febr. 4. Ág. ev. filiieregylet thea-estélye a Bikában.

Febr. 4. Kőműves ifjuság bálja a Margit fürdőben.

Febr. 5. Kovács és kerékgyártó ifjak bálja a Koronában.

Febr. 5. Jégünnepély a Margit fürdő jégpályáján.

Febr. 6. Számonkérésék a vármegyeházán.

Febr. 6. Pinczerek betegesgályzó pénztárának közgyűlése éjféltkor Weber Izidornál.

Febr. 6. A város közíg. biz. ülése.

Febr. 11. Függetlenségi párt bálja a Koronában.

Febr. 11. A debreczeni jótékony nőegylet és az Emke közös bálja a Bika disztermében. (karton bál.)

Febr. 12. Czigány-bál a „Korona“ disztermében.

Febr. 12. Álarczos bál a Margit fürdő disztermében.

Febr. 12. E. m. k. e. fiókegyletének közgyűlése.

Febr. 13. A helyőrségi tisztikar zártkörű tánczestélye a Bika disztermében.

Febr. 14. Hajdúvármegye közgyűlése délelőtt 9 órákor.

Febr. 18. A kereskedő ifjak önképző egyesülete nek zártkörű dalestélye az „Arany Bika” szállóban.

Febr. 18. Esküdtészeki tárgyalás.

Febr. 19. A kölcsön segélyző egyesület közgyűlése.

Febr. 19. Az „Alföldi takarékpénztár” közgyűlése délelőtt 10 órákor.

Febr. 26. A színházi nyugdíjbizottság közgyűlése a színházi nagytanácsstermben.

Márcz. 1. 2. 3. 4. 5. 6. Rendes évi katonai sorozás a városháza kistanácsstermben.

— **Istentiszteletek.** A ref. egyházakban következők fognak predikálni: Nagytemplomban Elek István, Kistemplomban Kiss Albert, Kossuth (Csegléd)-utcai templomban K. Tóth Kálmán, Ispóty-templomban Dicsőffy József. A róm. kath. templomban az istentiszteletek sorrendje ez: Reggel 7 órákor csendes mise, 9 órákor ünnepélyes mise, czelebrál dr. Wolafka Nándor v. püspök, utána szent beszéd, tartja Tarnay Károly káplán. Délután 3 órákor keresztény tanítás, utána litánia.

— **A r. főkapitány balesete.** Sajnálatos baleset érte ma délelőtt Bo cz k ó Sámuel r. főkapitányt. Midőn délelőtt hazafelé igyekezett, a helyi vasút vágányán menvén keresztül, a sikos uton elcsuszott s jobb lába boka ízületben kifízamodott. A főkapitányt kocsin szállították lakására, ahol dr. Csikos és dr. Kenézy orvosok segítségével a ficzamat helyre hozták. A főkapitány felgyógyulása pár nap múlva várható. Az eset általános részvételt támasztott.

— **A Kazinczy-pályázatnak,** melynek eredményéről már tegnap bővebben írtunk, — nyertesét teljes számmal a következők: A népszínműről írott irodalom történeti tanulmány nyert pályadíjat: Virágh István 3 th. a hitanhallgatók önképző egyesület „Közöny”-nek szerkesztője; — továbbá Szűcs Jenő és Wertheimer Emanuel VIII. oszt. tanulók — társszerzők. A költői elbeszéléssel két díjat nyert Pótor Elemér hitanhallgató.

— **Értekezlet a vámdíjszabások dolgában.** Fontos értekezlet lesz ma a kereskedelmi és iparkamara helyiségében délután 4 órákor. A kamarában tárgyalás alá fogják venni a városi vámdíjszabályzatót, mely a legutóbbi közgyűlésen annyi port vert fel s melynél a kereskedők érdekeiket sértve látták. Az értekezletből fogják megtenni javaslataikat a tanácsnál s kiigazítani a jegyzéket, melybe például a gyufa sines felvéve, a porcellán árukat pedig oda sorozták, a hova a petróleumot, meg az olajat.

— **Közlekedési akadályok.** Az iszonyu szélvihar, mely még a gyalogközlekedést is megakasztja, ugyancsak összekuszálta a vonatok járását. A már megtelepült havat is felkavarta és anagy tömegek miatt a miskolci vonat 2 órai késéssel érkezett be ma reggel, míg a debreczen-füzesabonyi vasutnak az akadályok miatt vissza kellett térnie az állomásra. Hasonlóan járt a debreczen--h. nánási vasut is, melyen a közlekedés egy időre szünetel.

— **Igazgatósági ülések.** A debreczeni h. nánási vasut igazgatósága f. hó. 9-én d. e. 10 órákor a városházán, a kölcsönös segélyező egyesület igazgatósága: f. hó 5-én d. e. 10 órákor saját helyiségében, az Iparos kör választmány a f. hó 5-én d. u. 3 órákor a kör helyiségében ülést tart.

— **Felebbezések a kertségi szabályzat ellen.** A múlt hó 25-én tartott városi közgyűlésen alkotott kertségi szabályrendeletet ma egyszerre két felebbezéssel támadták meg. Egyik felebbezés aláírói a Téglás, a másikat a Varga kert birtokosai közül toborzották össze. Mind két felebbezésnek célja egy nevezetesen, hogy ez a két szőlőskert vétessék ki a szabályrendeletnek a kinnlakást megszorító és minden ipari foglalkozást tiltó rendelkezései alul. — **Reviczky Emil** Hennele Sámuel és körülbelül hatvan felebbező társuk kifejtik, hogy ezen két kert viszonyai egészen elütnek a bomonkon telepített szőlőskertekétől. Kötött agyaltalajuknál fogva a Téglás és a Varga kertben

sem a szőlőművelés, sem a gyümölcsfa tenyésztés haszonhajtó foglalkozásként nem üzhető, a filokszer a szőlőültetvényeket nagy részben kikapcsoltta, s ez által a két kertnek területe már egészen a majorsági földek osztályába jutott. A városhoz való közelségük, valamint az a körülmény, hogy a debreczen b. szentmihályi és a debreczen-f. abcnyai vasutak peage-vonala ketté szeli s mindkét vasuti állomás szomszédságukban fekszik, — arra teszi alkalmatossá, hogy városrészszerű, különösen pedig ipartelepéppé fejlődjen. Ezért a városnak a magánjogok megsértésével nem megszorítani, eltiltani kell ott a kinnlakást, hanem szabályozási tervet készítve, megengedni, hogy ott gyárak, ipartelemek, lakóházak épülhessenek s a települést helyes és szükséges biztonsági intézkedésekkel megkönnyíteni. Felebbezők azt is hangsúlyozzák, hogy a városnak ezt a két kertet már most is ilyen olyan rendőri gondozásban kell részesítenie, mint a város belterületét s ezen kötelessége alul a várost finamiális okok fel nem menthetik. Mint értesülünk, az összes kertségek részéről is fog fellebbezés benyújtani az új statutum ellen.

— **Egy elítélt fenyegetése.** Sóvágó Jánost a büdzentmihályi rablógyilkosságba kevert ember, kit azonban a Curia a vádalól felmentett, tegnap szállított Szegedre a fegyházba, hova a nyiregyházi kir. törvényszék küldötte el hatóság elleni erőszak büntetéseért. A debreczeni vasuti állomáson a rendőrök előtt oda nyilatkozott a veszedelmes ember, hogy „ha kiszabadulok, majd leszálok a büdzentmihályi rablógyilkosságba belekevert; annak nem lesz szükségem többé a kenyérpiaczra menni!” Mint tudva van, Sóvágót egy állítólagos büntetése árulta be a törvényszék előtt, mely azonban bizonyítékok elégtelensége miatt felmentette Sóvágót; a debreczeni kir. Tabla a közönség helyeslése közt ítélte el vádlottat, azonban a kir. Curia úgy gondolkodott, mint a törvényszék és Sóvágó így szabadult meg a legálább is életfogytig tartó fegyházról.

— **Arczúrók a keresk. és iparkamaraánál.** A debreczeni keresk. és iparkamara elhatározta hogy beszerzi ő felsége és Baross Gábor arczúróját Mindkettő elkészült és közelbb megfogják vizsgálni elfogadható-ág tekintetéből.

— **Értékpapírok konvertálása.** A debreczeni I. takarékpénztárnál és a közgazdasági banknál serényen folynak a bejelentések az értékpapír tulajdonosok részéről értékpapírjaiknak új magyar 4%-os korona járadék kötvényekkel való konvertálására nézve. A közgazdasági banknál ez ideig Debreczenből mintegy 60000 frt. értékű, többnyire 5% os magyapapír járadék kötvényt s kisebb részben m. nyugoti vasuti részvényt jelentettek be. Igen tekintélyes értéket képviselnek az I. takarékpénztárnál bejelentett értékpapírok is. Ezen konverzió műveleteket mindkét pénzügyintézet díjtalanul eszközöl. Bejelentési határidő február 7-dikén lejárván, erre figyelmeztetjük az érdekelteket.

— **A vasutasok hájához.** Pótlólag közöljük még azon hölgyek névsorát, kik a vasutiból szóló tudósításunkban föl nem említették. Ugymint:

Asszonyok: Fetter Gézané, Boczán Elemérné, Náday Lajosné, Széllné (Igló), Moteschitzky Hugóné, Kálmánchelyi Morné, Makucz Gyuláné (Sarmaság), Buzás Lajosné (Som), Szerkeres Antalné, ifj. Csanak Józsefné, Baráth Alajosné, Chapon Károlyné, Kondor Bertalané, dr. Szántó Samuné, özv. Hoffer Lajosné, özv. Wittenbarth Péterné, Gehl Györgyné, Thuri Albertné (Szoboszló), Bahnuckné, Hieromyiné. — **Leányok:** Buzás Erzsike (Som), Thuri Erzsike (Szoboszló), Bahnuck Jolán, Öreg Jolán és Irén, Nászay Elza, Pásztói Gizella, Moharos Irén.

— **Fogy a vadházasságok száma.** Wolafka Nándor v. püspök prépost-plebánus

pásztori gondjának megfelelőleg sikeresen buzgólkodik azon, hogy vadházasságban élő hiveit, a kiknek száma felette nagy, törvényes házasság kötésére bírja; ez által előmozdítja a tisztább vallás-erkölcsi életet, erősíti a társadalom alapját: a családi életet, s apasztja a törvénytelen születések aggasztóan nagy számát, mely a depr. kath. egyházban eddig a születések 30—33%-át tette. Még alig mult pár hónapja, hogy elfoglalta Wolafka a debreczeni fényes plebániát, már is sok vadházasságban élő felet összeeskettett, több esetben ingyen és a házassághoz szükséges okmányoknak saját költségén való beszerzésével. Ugyanekkor az előbbi törvénytelen viszonyból származott gyermekek törvényesítését is keresztül viszi s nem egy eset van rá, hogy felnőtt, nagykoru emberek vehetik fel az apjuk becsületes nevét. A v. püspök közelebb körülbelül hatvan ilyen törvényesítésről szóló anyakönyvi kivonatot küldött a városi tanácshoz, hogy ezeket a levéltári hivatal bevezesse a levéltárban őrizett anyakönyvi másolatok jegyzet-rovatába. E buzgóságért méltán elismerést érdemel az új plebánus, ki nek példája hasonló eljárásra buzdíthatná a többi egyházak lelkészeit is. Ismételve felvetjük azon óhajátunkat, vajha komoly méltatás alá venné a debreczeni ev. ref. egyháztanács a vadházasságok és törvénytelen születéseknek korlátozását s módokat s alapot keresne, e veszedelmes társadalmi baj enyhítésére. Hogy az egyház előjárói már egyszer e nagy gyülekezetnek ne csak külső, hanem belső erősödére is több gondot fordítanak.

— **Ítéletek keresk. ügyekben.** A h. kir. törvényszék, mint kereskedelmi bíróság ma két a debreczeni közönséget élénken érdeklő ügyben hozott ítéletet. — Az István gőzmalom r. társulat utolsó közgyűlésén ugyanis határozatba ment hogy az igazgatóság tagok száma 6-ról 8-ra emeltessék s jutalmuk 4%-ról 6%-ra. E ellen néhány részvényes föllebbezett s a törvényszék a közgyűlési határozatot megsemmisítette. — Hatvan-utca és vásártéri közti vasut és a depr. helyi vasut r. társaság közti egyesülése ellen az előbbinek több részvényese által indított kereset-t elutasítván, a tényleges egyesülésnek mi sem áll utjában.

— **A debreczen h. nánási vasut igazgatósága** vasárnap délelőtt a városháza nagytermében ülést tart a folyó ügyek elintézése végett.

— **A csódtörvényjavaslat** három rendbeli előadói jelentésére a kereskedelmi és iparkamara már meghozta véleményét s azt tegnap felterjesztette a kereskedelemügyi miniszterhez.

— **Kivándorlás Debreczenből.** Egyik tekintélyes debreczeni lakos a cselédjénél talált egy vasuti, illetve gőzhajózási jegyet, melylyel Amerikába lehetne menni és melyet a cseléd egy budapesti vállalatától kapott. A vizsgálat megindított.

— **A ker. ifjak önképző egyesületének könyvtárnoka** ez uton is felhívja egy a kör tagjait, mint az Egyesület szép eszméje iránt érdeklődő közönség figyelmét jól berendezett, több, mint 3000 kötetet tevő nagy könyvtárára, mely ma városunkban méltán foglal helyet az első között. Mint tudjuk, legutóbb is hazai és külföldi jelesebb írók műveivel több száz példányban gyarapította azt, melyek csinosan kötve a jövő hét elejéig: fogva, a szokott könyvosztási órákon a tagtárs uraknak rendelkezésére állanak.

— **A depr. ker. ifjak önképző egyesületének da'köre** 1893 február hó 18-án szombaton a „Bika” szálloda dísztermében Rác Károly zenekara közreműködése mellett zártkörű dalestélyt rendez, melyre a meghívók már szétkűl, dáltak. A dalestély műsora a következő: 1. Népdal (Keszérő a borostyán-fa) Tóthtól. 2. Beteg leány, Egressytől. 3. „Werner-bucsu” Sákkingeni trombitás cz. operából, Nessleről, éneklő Vértessy Kálmán ur Rác K. és zenekara kísérete mellett. 4. Népdal „Az alföldön” Golltól. 5. Lengyel Zaskovszkytól. Rác K. és zenekara kísérete mellett. Belépti díj: Személyegyen 1 frt. Családjegy 3 személyre 3 frt. Partoló tagok ez évre szóló jegyeiket használhatják. Kezdeté 8 1/2 órákor.

— **Ha álozás** Koppári Károly gyermekeivel Sándor, Gyula, Dezső, Ilon, Ferencz, László, Vilma, valamint özv. Szatler Károlyné szül. Ko-

vács Juliánna; Demeter Jánosné szül. Szatler Julia, ugyszintén az összes rokonok nevében a legszomorodottabb szívvel tudatják a forrón szeretett jó nőnek, anyának, gyermeknek és testvérnek néhai Koppjári Károlyné szül. Szatler Karolina folyó hó 3-án d. e. 11 órakor, életének 40-ik, boldog házasságának 17-ik évében, a haldoklók szentségének áhítatos felvétele után történt gyászos kimúltát. Felejtethetlen halottunk — hült tetemei folyó hó 5-én délután fél 4 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint, Bárány-utca 2421. számú háztól a Szent-Anna-utcai sírkertbe örök nyugalomra tétetni, mely végtisztesságtételre rokonainkat, barátainkat, ösmerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1893. február 3. Áldás és keke lengjen az elhunyt porai felett! A temetést az „Érczkoporsó gyár intézi.

— **A jégünnepély programja.** A Margit-fürdőben holnap délután nagyszabású jégünnepélyt rendez Szikszay Gyula. Az ünnepély gazdag programja ez: Nyitány. 1. Rákóczy induló. A hóvár ormai között játsza a katonazenekar, ezt követőleg a tribünön játsza a tűzoltó zenekar. 2. Általános korcsolyázás. Versenyek: 1. Juniorok ifjak versenye. A versenyfutás távolsági hossza 400 méter. Két jutalomdíj. 2. Amatőrök versenye. A versenyfutás távolsági hossza 800 méter. Két jutalomdíj. 3. Bajnokok mesterfutók versenyenye. A versenyfutás távolsági hossza 1200 méter. Két jutalomdíj. 4. Akadályverseny. Négy akadály. Távolság 400 méter. 5. Hölgyek versenye. Távolság 400 méter. Két jutalomdíj. 6. Hátrafutás verseny. Távolság 400 méter. Két jutalomdíj. Diszkorcsolyázás. Általános korcsolyázás. A jégkirálynő díszmenete, 1. A jégkirálynő a tűzoltó zenével, nagy kísérettel, melyben törpék, óriások, khinaiak, harcosok, alabárdosok, különféle állatok, pezsgős üveg, törpék más érdekes jelenségek vesznek részt, magnézium világítással vonul a hóvárból a körutat tesz a jégpályán. A hóváron egy allegorikus csoportozat fogja gyönyörködtetni a közönséget. Francia négyes a jégén. A bérlő közönség részére Szikszay Gyula este a diszteremben elite bált rendez. Az ünnepélyt lágy idő esetén is megtartják, mert a jég oly kitűnő, hogy annak egy-két napi olvadás nem árthat.

— **Esküvő.** Lőfkovits Arthur cs. és kir. tartalékos hadnagy, ékszerész, holnap Vasárnap vezeti oltárhoz Budapesten Latzkó Margit kisasszonyt.

— **A debreczeni pinczér betegsegélyező pénztár közgyűlését** nem mint hirdette volt a Weber Izidor söresarnokában, hanem a „Korona“ éttermében (csapóutca) tartja meg. a mennyiben közbe jött akadályok miatt Webernél nem tartható meg.

— **Kéménytűz** voltak tegnap a városban, melyeknek egyike nagy zajt ütött, a mennyiben az a hír terjedt el, hogy a méntelep ég. Ez a kéménytűz a Kerekes-téle volt gőzmalomban ütött ki, mely most már lakásul szolgál. A tüzet hamar eloltották. Kéménytűz volt még a Csapó-utczán Szücs Jánosné házában. A tüzet itt is sikerült hamarosan eloltani.

— **Az iparoskör választmánya** vasárnap délután 3 órakor saját helyiségében ülést fog tartani.

— **Ujabb gyűjtés a Baross-szoborra.** A debreczeni kereskedelmi és iparkamara már 2103 ft adományt küldött fel a leszámítoló bankhoz a Baross Gábor szobrára. Ujabbán a kamaránál 270 ft 71 kr adomány folyt be a szoborra.

— **Hangverseny** A katonazenekar szokott vasárnapi hangversenyét a Margit-fürdőben Czapek Péter karnagy személyes vezetése alatt a következő karnalakkal tartja meg: 1. Induló. 2. Nyitány a „Titus“ operából. Mozarttól. 3. Szíriánvárszlát, keringő Waldenffeltől. 4. „Schillensepe“ dal. Zichrertől. 5. Egyveleg a „Bánk-Bánk“ operából Erkelről. 6. Lola Beth. Gavolle Falról. 7. Keringő Klíngtől. 8. Gazdász polka (új) Czapektől. 9. Egyveleg a „Tengeri rablók“ című operából Su livántól.

— **Az „Iparos kör“** által e hó 29-én rendezett táncvizsgálat alkalmából következő adományok és felülfizetések tétettek: Ferhér Hermann 20 ft, Horváth János 1 drb körmőczi arany 5 ft 50 kr, Berger Jenő 5 ft, Sesztina Lajos 4 ft, Károlyi Sándor, Biczó Gyula, Harsányi István, Serli Ede, Ábrahám László 3—3 ft, Bisutka Gábor, Stern Győző, Bauer Ignácz, Véber Izidor, Rosenberg József, Kaszanyitzky Endre, Székely János 2—2 ft, Jobágy Gábor, Jobbágy Imre, Jobbágy János, Sánta István, Szabó Péter, Pirkó Jánosné, Szalay István, Ifj. Horváth István, Enderle József, Szalai József, Lám Sándor, Bátori Gábor Matolcsi István, Hrabéczy Antal, Jóna Dániel Riesz Henrik, Harangi Bálint, Nagy József, Szedlák József, Ormós Károly, Prack Hugó, Trnka Gotlieb, Gál Ede, Somogyi Gyula, Laczka László, Vadon Sándor, Németh Gyula, Dorsch Hugó, Nagy Lajos, Irányi Béla, Nagy András Huber József, Durkán János, Horváth Pál, 1—1 ft, Kiss Miklós 50 kr, Czimmer József, Szikszay Aladár 30—30 kr, Sztanke József, Juhász János 20—20 kr. Összesen 99 ft. Ezen kívül Rösler Richárd részéről 1 drb 50 ft-os részvény az alakulandó „épületfa beszerzési szövetkezet“ vállalatából.

— **Czigánybál.** Rácz Károly helybeli jól szervezett zenekara e hó 12-én a „Korona“ dísztermében czigánybált rendez. Belépfői díj 1 rtt, a bál pont 8 órákor kezdődik.

— **Valóságos tavaszi vihar** zugta végig a várost tegnap este. Az olvadásos utcákon végig fűtyölt a szél, 10 óra tájon már megfagyasztva az olvadást, sikossá tevén a járdákat. Reggelre a tavaszi szél levette a hó rétegét és valódi alakjában mint Borcás, a legkeményebb északi szél mutatta be magát. Az idő bizonyára kedvezni akart a vállalkozó szellemű Szikszay Gyulának, kinek hóvára már kezdett romba dőlni az olvadás miatt. Az északi szél most már csonttá fagyasztotta a tornyokat s a jégünnepély e é most már bizonyon néhetünk.

— **Pályázatok.** A debreczeni kir. táblánál joggyakorlati állás 15 nap alatt, — a nyitrai m. kir. pénzügyigazgatóságnál pénzügyőri szemlési állás 2 hét alatt, — a beszercebányai pénzügyigazgatóságnál irodavezetői állás 3 hét alatt, — a beregszászi kir. ügyészségnél irnoki állás 4 hét alatt, a szegedi börtönnél ellenőri állás február 28-áig, — az aranyos-maróthi kir. adóhivatalán VI. osztályu adóállás 2 hét alatt, — a nyíregyháza-i kir. törvényszéknél II. oszt. jegyzői állást 16 nap alatt, — a debreczeni kir. pénzügyigazgatóságnál segédszolgái állás 5 hét alatt, — a felvinezi posta és távirtda hivatalnál III. osztályu postamesteri állás 2 hét alatt.

— **Debreczeni ingatlanok forgalma** a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál január 28 febr 4. 1. Fekete Ferenc és neje Berta Eszter veszi Kefekete Gábor és társai homok utca 3638 sz. házat 320 ft. 2. Rácz Lajos és neje Berki Etelka veszik Kálló Zsuzsanna és társa 2901. sz. házat 300 ft. 3. Fülöp József és neje Matkó Mária veszik Bogdány István hadházi utca 895. sz. házat 2000 ft. 4. Terdik István és neje Faragó Mária veszik Végh Mihályné Jóna Zsuzsanna majorsági földjét 300 ft. 5. Balázs Sándor és neje Sarkadi Eszter veszik özv. Debreczeni Józsefné Szakál Zsuzsanna homok-uti 3020 sz. házat 650 ft. 6. Fényes Gyula veszi Keresztényi Imréné Kecskés Irén varga-utca 2255 sz. házat 12800 ft. 7. özv. Katona Istvánné Szabó Erzsébet veszi özv. Nagy Ferencné Kocsis Juliánna és társai szegletes-utca 76 sz. házat ondódi földjével 2700 ft. 8. Rosenberg Salamon és neje Schwarz Lina veszik Kohn Adolf homok-utcai 2942. sz. házat 900 ft, Burai József veszi Burai Józsefné Geréb. Juliánna cser pos-utcai 1342 sz. háza és ondódi földje 1/3 és köntös kerti szőlője 1/2 r. illetőségét, ajándékozás címén 1000 ft értékben. 10. Deák István és neje Kiss Juliána veszik Simonffy Emil ondódi földét 1700 ft-ért. 11. Andirko Gábor és neje Petőh Zsuzsanna veszik a debreczeni első takarékpénztár csapó-rti szőlőjét 500 ft. 12. Rácz Bálint és neje Nádosdi Sára veszik Nagy Eszter és Nagy Mária ondódi földjét 1000 frtt.

Legujabb*)

Országgyűlés. A képviselőház csütörtöki ülésén az 1896-ik millenniumi kiállítás ügyét tárgyalták. Dr. Neményi előadó kifejti, hogy egy nemzeti kiállítás inkább felel meg a célunk mint egy világiállítás. A nemzeti párt részéről Gáál Jenő szólalt fel, a ki megvilágította a szönyegen forgó kérdés különböző tiszait s felvilágosítást kért az egész tervre vonatkozólag. Gróf Zichy Jenő a világiállítás mellett tör lándzsát, mire a vitát — Apponyi indítványára sa kereskedelmi-miniszter hozzájárulásával — a miniszteri elnök megérkezéséig elhalasztották.

Ezután a kereskedelmi költségvetés tárgyalását folytatták. Bethlen András gróf földmívelési miniszter be-terjesztette a Szerbiával kötött állatorvosi egyezményt s következtek az interpellációk. Ugyan ő felett Sima Ferenc egy helyi érdekű interpellációjára, Szilágyi Dezső ig. ügyminiszter pedig, Visontai Samu interpellációjára felelve, behatárolta a bírósági ügyvitel új rendjét, melylyel az interpellálót telje en megnyugtatta.

Wekerle Sándor miniszterelnök tegnap este érkezett Bécsből Budapestre. Wekerle miniszterelnököt a Felsőház ismét fogadta hosszabb kihallgatáson.

Színház.

A pénteki népelőadást a Diurnistát szokatlanul nagyszámú közönség nézte, mely nagyon jól mulatott a fővárosi életkép bohóságain. Legjobbán tetszett az Órley Flóra alakítása és páratlan „Trarara boom die ay-ja.“ melylyel egészen elragadta a közönséget és a melylyel csak Lócsa rekné komikus táncza versenyzett, halálra kacagtatva a közönséget. Nagyon csinosak voltak a saját maga által készített kupaék, melyeket a híres angol nótára csinált. A közönség alig akarta abba hagyni az újrázást.

— **Színházi műsor.** Hétfőn: Az ember tragédiája, Madachtól. Kedden: Bőregér, operette Strausstól. Szerdán: Lili, francia énekes vigiáték. Csütörtökön: Angot operette Lacoquetól. Pénteken szünet Szombaton: Tündér Ilona tündéresz mű, Szigligetitől. Vasárnap: Kócsa Jutka, népszínmű.

Törvényszéki csarnok.

A kir. táblák szaporítása. Az „Aradi Közlöny“ nagyváradi levelezője fölkereste a napokban Saal Ferenc városi polgármestert, a ki kijelentette előtte, hogy az aradi királyi ítélőtábla felállítására csak idő kérdése.

A napokban érkeztem haza, beszélte a polgármester, a fővárosból. Fent jártamban Szilágyi Dezső igazságügyminiszterrel, kinek legmeghitebb barátja vagyok, hosszabb ideig beszélgettem. A beszélgetés folyamán kitérjéskedtünk a szóbeliség behozatalára az igazságügyminiszter határozottan kijelentette, hogy a szóbeliség behozatala az igazságszolgáltatás terén nagyon rövid idő kérdése. Azt is kijelentette hogy a szóbeliség esetén még kilencz czele táblákat szaporítania kell, mert a decentralizáció a restancziákat csak ti enegy felé osztotta, de meg nem szüntette. A beszélgetés alkalmával Arad is szóba jött táblai székhelyül, a mi természetesen is mert békésme-yével fog képezni táblai székhelyt, mely forgalmánál fogva természetesen központja e vidéknek. Még azt közölhetem, hogy a táblák ezen újabb decentralizációja a mostani táblák személyzetének egy részét el fogja venni és mellette még jelentékeny személy szaporítást fog okozni. Nem tudom, hogy Szilágyi nagy igazságügyi reformjainak a parlament ad-e időt? Azt azonban közölhetem hogy az igazságügyi miniszteriumban az e tekintetben történt elő munkálatok befejezésékhöz nagyon közel állnak.

*) A közlekedési zavarnokmiatt késett.

Bál Nyiregyházán.

(Kállay András főispán bálja.)

Nemcsak Szabolcs vármegyében, mely a Nagy Kállói Kállay családnak ősi fészke, de egész Magyarországon híres és nevezetes az a vendégszeretet és szíves látás, melyet a Kállayak évszázadok óta gyakorolnak.

Erre a nevezetességre és hírességre méltán érdemes estélyt adott e hó 1-jén Nyiregyházán az új vármegyeházánál levő lakásában és a megye dísztermében Kállay András főispán, mely estélyről bátran el lehet mondani, hogy privát ember, ki nem véve a magas arisztokrátiát sem, mostanában olyat nem adott, s bátran lehet a régi kifejezést használni, „hogy hét vármegyére szót a híre.“

Maga a vármegyeháza, mely közel 300,000 frtba került s csak októberben adatott át a közhasználatnak, egy nagyszerű s minden tekintetben impozáns épület jobb és balszárnyal és széles óriási frontáléval építve ki az utcára. Magyarországnak sok szép vármegyeháza van s ezek között igaz a legújabb de azért határozottan a legszebb is Szabolcs megyének egyszersmind Nyiregyházán épült megyeháza.

Nyolcz óraker már egymást érték a fogatok, s az urak a jobb, a hölgyek a balszárnyon levő lépcsőzetén a megyeházának, mentek fel előbbiek a főispán, utóbbiak a főispánné szalonjába gyülekezve össze. A belépő hölgyek mindegyikének Kállay Sarolta a főispán elragadó szépségű és végtelen kedvességű leánya egy-egy igen csinos legyezőt nyújtott át emlékül, melynek közepén — Táncestély Kállay András családja körében 1893. febr. 1. jobbról és balról pedig a souper előtti és utáni tánczok sorrendje volt feljegyezve.

Kévéssel kilencz óra után a nagy teremben ráhuzta a híres Benczy Gyula a talp alá valót s az urak átvonulva a hölgyekhez, egymástutáni sorban előbb a tánczosnők és tánczosok, majd a Garde des damok a nem tánczosok karjain, a terem körül levő pamlogon helyet foglalva, kezdetét vette a táncmulatság, mely tartott 9 óráig reggel, megszaktitva egy az éjfél szünet alatt tartott páratlan gazdagsága lakoma által. Miután a társaság a késő reggeli órákban még egy fényes reggelit fogyasztott el, oszlani kezdett, meggyőződve róla, hogy az a régi jó idő nem vette még sem fel annyira a néhai nevet, mint a hogy azt némelyek hiszik. A nagy bált másnap este szűkebb körű morzsó-vacsora követte.

Az ott megjelent vendégek közül sikerült feljegyezni Bory Béláné Bánházáról, Boravics Károlyné özv. Desseffy Jánosné leányával Jolánnal Nagy Dobosról, Doleschall alezredesné leányával Miczivel, Özv. Bercsényiné Kemecseről Elek Lászlóné, Demecser Elek Béláné leányaival Jolánnal, Annával és Etelkával Kemecseről, Fráter Sándorné leányaival Zsófiával és Annával, Kotajból, Gerzon Ödönné leányával Adriennel Debreczenből, Hrabovsky Gidóné Kisvárdáról, Hoffmann főhadnagyné, Jármy Miklósné, Eperjeske, Jármy Ödönné, báró Horváth Panna leányaival, Pannával és Fémivel, Jármy Mártonné Kotajból, Dr. Józsa Andrásné leányaival Mártával és Vilmával, Kállay Rudolfné Kállóból, Kállay Ottóné leányával Olgával Kis-Kállóból, Kállay Emánuelné Miskolcziól, Liptay Béláné Fényes-Likéről, Lázár Kálmán kir. ügyész neje, Lenk Albert ezredes neje, leányával Klárával, Mezösy Margit Fehértől, Molnár Mariska Levelekről, Pilsy Gézané és Petrovay Jánosné, Fényes-Liptéről, Pilsy Istvánné Eperjeskeről, Prónay Pálné leányával Alisszal Nógrádból, Péchy Mártha Bánházáról, Rézler Adrien Kisvárdáról, Szilcz főhadnagyné, Szögyényi Ida, özv. Tóth Lajosné Kótajból, Velkey Pálné. Az urak közül: Bay György Surányból, Borovics Károly pénzügyigazgató, Beniczky Károly Losoncziól, Bory Béla Bánházáról, Gr. Buttler, Benedek, Baros főhadnagyk, Butykai Menyhért Debreczenből, Bencs László polgármester, ifj.

Bodnár István, Bay István Debreczenből, Bonis Zsigmond megyei főpénztárnok Doleschall alezredes; Dr. Dohnalk főorvos, Dezseffy Béla Nagydobosról, Dobay Ödön s lovag Dirkesz hadnagyok, Erben alezredes Erös György Fényeslikéről, Elek Béla főszolgabíró Kemecseről, Franz Miklós hadapród, Halász Pál hadnagy, Dr. Káli Hegedüs József karlsbadi fürdőorvos, Hrabovszky Guidó Kisvárdáról, Horváth László Bereghből, Hoffman főhadnagy, Dr. Józsa András Szabolcs megye főorvosa, Jármy Ödön, Jármy Géza hadnagy, Jármy Márton Kótajból, Jármy Miklós Eperjeskeről, Jármy András és Jármy László Pusztá-Dobosról, Joanovics főhadnagy, Keltz főhadnagy Dr. Kállay Rudolf kórházi ig. főorvos Nagy-Kállóból, Krasznay Sándor jár. bírósági Koczog József és Kornis Béla m. aljegyzők, Kertész Bertalan főisp. titkár, Kállay Emánuel Miskolcziól, Kállay Gusztáv Tisza-Eszláról, Kolách kapitány, Liptay Béla Fényeslikéről, Lövey Elek, árvaszéki elnök, Lázár Kálmán királyi ügyész, Lenk Albert ezredes, Lator István Bereghből, Lukáts István hadnagy, Megyery Géza törvényszéki elnök, Mikecz Dezső megyei aljegyző, Nozdoroviczky György Dögéről, Nagy főhadnagy, gr. Norman Hypolit hadnagy, Pilsy Géza és Petrovay János Fényes-Likéről, Pilsy István Eperjeskeről, Péchy Gyula, Péchy Béla Madáról, Prónay Pál Nógrádból, Rézler György Kisvárdáról, Sztupka őrnagy, gr. Sztáray Tasziló, Simig Ernő és Struncz hadnagyok, Sztarek Ferencz főkapitány, Szunyogh Kálmán, Vecsey Ede főhadnagy, gr. Vengerszky hadnagy, Vidovich László főszolgabíró Mándokról, Velkey Pál kir. tanfelügyelő voltak ott.

Talán felesleges is felemlíteni, hogy a házi úr, háziasszony és házikisasszony egymást igyekeztek felülmúlni a vendégeik irányában tanúsított figyelem és előzékenységben. A négyeseket gr. Sztáray Tasziló hadnagy, Kállay György, Vecsey és Joanovics főhadnagyk rendezték.

Közgazdaság.

* **Helyi érdekű vasutaink üzletbevétele.** A debreczeni bűd-szentmihályi h. é. vasut üzletbevétele a múlt 1892-dik évben igen kedvezőleg alakította a zóna tarifa behoztala. Összes üzleti bevétele ugyanis 111200 frt volt, a mi kilométerenkint 1951 forintnak felel meg. Az 1891. évi üzletbevételevel összehasonlítva, az elmúlt év üzleti bevételei 18,565 forinttal, kilométerenkint 326 frt emelkedést mutatnak. Az egész évi üzletbevételeből 1892. december havára 8800 forint. kilométerenkint 154 forint esik. — A debreczeni fűzesabonyohat-kóc-s-polgári vasut 1892. év december havában 11,800 forint üzletbevételel ért el, mely az 1891. év hasonló időszakával összehasonlítva 653 forint apadást mutat. Az 1892. évben bevételezett a vasut összesen 150,300 forint (az 1891. évi üzletbevételevel összehasonlítva, — × 63,641 forint); kilométerenkint 1130 forintot, mely az 1891. évben elért átlaghoz képest 82 forint csökkenésnek felel meg.

* **Forgalmi akadályok a vasutakon.** A m. kir. államvasutak igazgatósága közli, hogy a most már csaknem két hónap óta tartó folytonos hóesés és rendkívül nagy hideg, dacára a hó eltakarítására fordított óriási munka és költségnek, ismételten több napon át szünetelt a vonatok közlekedése és a már felvett árúknak kellő időbeni elszállítása a legnagyobb nehézségekbe ütközött. Mindezen nehézségeket fokozta még az a körülmény hogy a hóakadályok és a zord időjárás miatt a mozdonyok a rendszeres megterhelés felét is alig voltak képesek továbbítani és hogy az idő viszontagságainak annyira kitért és más közegek által nem pótolható mozdony személyzet több mint háromdrészt megbetegetett. Végre növelt a torlódást az is, hogy a szomszédpályák is hasonló nehézségekkel küzdvének, s határálomásokon az árúkat — sokszor nem bírták átvenni, az üres kocsiakat pedig egyáltalában csak nagy késedelemmel szolgáltatták vissza.

Mindezeknél fogva az igazgatóság, hogy a forgalmat kedvező időjárás beálltával a rendszerbe visszaterelhesse, kénytelen volt intézkedni, hogy kocsira kományi javak, élelmi és tüzelő szerek kivételével, a lehető elszállítási csak letéteményezésre fogadtatnak el, a meddig csak ezt a rendelkezésre álló raktárak és helyiségek megengedik. Az a panasz azonban, hogy az ilyen árúk után fekbér szedetnék, tárgyaltan, a mennyiben az igazgatóság még 1891. évi november havában hasonló alkalommal intézkedett, hogy ilyen betárolt árúk után, habár erre valamennyi osztrák és magyar vasutakon érvényes általános díjszabási határozmányok szerint jogosítva volna, fekbér ne szedessék. E szerint ha ilyen fekbér mégis felszámítottatott volna, az csak tévedésből történhetett s az igazgatóság máris táviratilag figyelmeztette közgeit a fenti rendelkezésre. Különbem reméli az igazgatóság, hogy csak némileg kedvezőbb időjárás mellett a különben is szokatlan erős forgalmat már legközelebb imét rendszeren fogja lebonyolíthatni, minek elérése czéljából sem költség, sem fáradság nem kíméltetik.

* **A koronaérték érmeinek pénztári kezelése.** kiadásának és bevételeinek elszámolása tárgyában a m. kir. állami számvevőszékkel a következő megállapodások jöttek létre:

A koronaértékbeli érmek forgalombahozataluk után azonnal, minden fizetésnél, a mely osztrák értékben teljesítendő, a 20 koronás 10, a 10 koronás 5 forinttal számítva fogadtatnak el. Az állami és egyéb közpénztárak mindamaz aranyérmeiket, melyek a közönséges forgalom folytán fogytak sulyban, fizetesképpen elfogadják. ellenben oly aranyérmeik, melyek átlukasztás, megreszelés, savakkal való kezelés vagy törés folytán fogytak meg, fizetesképelem fogadtatnak.

Oly fizetési kötelezettségek, ideértve a határvám fizetéseket is, a melyek tényleg a magyar vagy osztrák aranyforintokban teljesítendők, a fizetésre kötelezett fél választása szerint a koronaérték magyar vagy osztrák veretű érmeiben is teljesíthetők. Ekkor 42 aranyforint 100 koronával, arany értékermekben számítandó. A pénztárak kötelesek oly fizetéseknél, a melyek a felek, vagy más közpénztárak által tényleg aranyforintokban teljesítendők, aranyérték, érmeiket s pedig a 20 koronást 8 frt 40 kr, a 10 koronást 4 frt 20 kr aranyban számítva elfogadni.

Az egykoronások minden fizetésnél a mely osztrák értékben teljesítendő névértékben 50 o. é. krajczárral számítva elfogadandók. Az egykoronásokat az állampénztárak korlátlan mennyiségben fogadják el; magánosok ellenben nem kötelesek 25 o. é. forintnál (50 korona) magasabb összeget egy koronásokban elfogadni. A 20 és 10 fillérek (nikel érmek) 10, illetőleg 5 o. é. krajczárral számítatnak. Az állampénztárak egy és ugyanama féltől 5 o. é. frtnál nagyobb összeget nem fogadnak el, de viszont a félnek sem kell nagyobb összeget elfogadni. A két és egy filléres bronzérmek egy, illetőleg fél osztrák értékű krajczárral számítatnak. Az állampénztárak 5 o. é. frtig fogadnak el fizetéseket e pénzben. Ezek az érmek egy koronás és a koronaértékre szóló nikel és bronzérmek) oly fizetéseknél, melyek tényleg arany forintokban teljesítendők, ideértve a határvámfizetéseket is, csak az o. é. váltópénzeknek ily fizetéseknél való elfogadására nézve fennálló eljárás szerint fogadtatnak el.

Budapesti áru- és értéktörzsde.

(Febr. 3.)

Gabonaüzlet. Buzát, májól kintáltak, a kereslet kedvező volt. Elkelt szilárd irányzat mellett 35.000 n néhány krajczárral magasabb áron.

Egyéb gabonaneműkben csakély üzlet, roza és árpa kellemsébb, tengeri szilárdabb, zab tartva.

Határidőüzlet. A határidőüzletben az irányzat szilárd volt.

Határidők jegyzése déli 12 óraker: Buza öszre 7.63—7.64. tavaszra (1893-ra 7.46—7.48 Tengeri máj.—jun-ra 4.75—4.76. Zab tavaszra 5.48—5.50. Káposztarepeze aug.—szept. re 11.30—11.35 forinton.

Kötetett: Buza tavaszra 1893. 7.43—7.49—7.47 öszre 7.60—7.64—7.61. Tengeri máj.—jun-ra 4.74—4.77. 4.70 Zab tavaszra 5.48—5.50. Káposztarepeze aug.—szept.-re — forinton.

Hivatalos jegyzések d. n. 2 órakor: Buza öszre 7.60 pénz, 7.62 áru tavaszra 7.46 pénz, 7.48 áru. Ten gerri máj.—jun.-ra 1893. 4.75 pénz, 4.78 áru. Zab tavaszra 5.49 pénz, 5.51 áru. Káposzta-repeze aug.—szept 1892, 11.30—11.35 irton.

Talány.

— Közli Grémio. —

- 2 A hitregének torzalakja,
- 1 4 3 Hellásnak berkét rég nem lakja.
- 6
- 2 2 Latin parancsszó: édes tartani,
- 4 5 4 Magyarba névmásnak fog hangzani.
- 6 6
- 2 Hogy elrepül ez! Egy-két óra
- 5 4 S már el is feledkezett róla.
- 6 6
- 2 Az ajkán türelem s malaszt,
- 1 4 1 Az indusoknál vala kaszt.
- 6 6
- 2 E nevet nőnek adja a nép,
- 1 4 3 3 4 Első betűjét vedd el, más név.
- 6 6
- 2 Hires regénynek a czíme,
- 3 4 3 4 Ifju ne vegye kezibe.
- 6 6
- 2 Az égből szált alá egy izben,
- 5 4 3 3 4 Ma már ezt sosem adják ingyen.
- 6 6
- 1-6 Erről beszél most a világ,
- Szégyenlik ám a francziák.

(Megfejtők neveit jövő szombati számunkban közöljük.)

Apró-cseprő.

A szalma kalap. A hölgyek felkapták azt a divatot, hogy egy szalagot kötöttek egy négy kros szalma kalapra és azt hordták.

Két ilyen kisasszony után haladt két gerli, az egyik menkö módon vicces és így szólt:

— Sôhajtani hallottam az ökröket, hogy a kisasszonyok hiúsága már a szalmától is megfosztja őket.

— Maradt ám még önnek elég! fordul, vissza az egyik kisasszony.

Akkor voltam boldog,
Mikor gyermek voltam,
Az anya öleben,
Anyaföldön, porban.

Akkor leszek boldog,
Örökre, örökre,
Ha majd visszatérek,
Az anyai földbe.

Dömötör G.

Leinni magunkat, és szajkó módjára fecsegni? Kötelkedni, henczegni és káromkodni? saját árnyékunkhoz szólni bombasztikusan?

Oh, te láthatatlan szelleme a bornak! Ha nem voln neved, a miről rád ösmerhetnek, hálne veznéltek — ördögnek!

Hogy ennyire állatokká tudunk változni élvezet, rajongás, ujjongás és öröm közepette! Értelmes embernek lenni, aztán mindjárt bolonddá és hirtelen barommá!

Minden kehely nagyon el van átkozva, az ördögöt hozza ránk.

Shakespeare.

Az emberek inkább mennek a divat, mint az értelem után.

Lichtenberg.

Fanatizmus, tudatlanság és előítélet főzék mérgeiteket, kovácsoljákok lángjaitokat, élesítétek töreiteket, gyujtsátok meg máglyáitokat, hívjátok segedelmetekre a világ minden csapását, kíséreljétek meg az igazság kunyiba és vérbe fojtását: és még is mozog a föld!

Jules Verne.

Matachin. A Colon-Panama vasut egyik állomása ez a Matachin, a hol vasuti kiterő is van. Egy német utas megemlékezik erről a helyről. Levelében megemlíti, hogy az állomáson melyen kolbászt, kalácsot és gyümölcsöt kínálnak, narancs és ananasz bőven van. Egy ananász 20—30 krba kerül; nagyon édesek és nedvdu-ak. Matachin neve körülbelül annyit jelent, mint „khinaiak veszedelme.“ A vasut építése folyamán ugyanis sok khinai munkást öltek meg a többi munkások, kiket boszantott hogy a khinaiak oly rendkívüli olcsón dolgoznak, csak a mennyei birodalom szülöttje tették lehet tővé, hogy a vasutat kiépíthessék, ezrével pusztultak el a khinaiak és azt mondják, hogy mind egyik gerenda egy khinai munkás életébe került. Matachin után érkezik a vasut a csatorna területére, még pedig Colebrahon; ez az a hely, hol a panamai munkálatok kudarcot valottak. A hegyek itt legmagasabbak. Nem tudtak mit csinálni a kiásott földdel, aztán meg a sziklák lezuhannak; valóságos sisyfu-i munkát végeznek. A csatorna medre már felismerhető. Ott a sok kotrógép; a széleken keske y vágányu vasutak láthatók; sok száz kocsi áll a szabadban A gépeket legalább részben fedél alá helyezték. A szó szoros értelmében nem tudták mit csináljanak a kiásott földdel. Ha a munkát mihamarább nem folytatják, a sok gép szerszám, kocsi odavész. Mlíók hevernek a földön; rozsdásodik minden és élősdű növények tutják be. Wyse Bonaparte mérnök nézete szerint egy milliárd frankkal folytatni lehetne a munkálatokat; állítólag ő volt az első, ki a csatorna tervét elkészítette. A magas tokban csinos házak épültek a hivatalnokok és munkások számára Jól berendezett kórházat is tartanak feun.

A közönség köréből*)

T. Szerkesztőség!
A hatóság megbírságolja — és méltán — azokat a háziurakat, a kik a házaik előtt a havat nem söprik s a jeget nem töreik. Megkivánók azonban, hogy e közbiztonsági szempontból hasznos munka még szigorubbán teljesüljön ott, a hol ez a város feladata. A népkert hosszában, a Kemény-féle vendéglőtől egész a vasutig, nem lehet járni a hó és jég miatt, annyira nem törődik ezzel senki.

Debreczen, 1893. Febr. 5.

Egy v. bizottsági tag.

*) E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

MENETREND

1892. Október 1-től.

Debreczentől indul:

B.-pest—N.-Várad felé (gyv)	reggel 8 ó. 40 p
" " "	délután 12 ó. 52 p
" " "	este*) 10 ó. 31 p
Csak N.Várad felé	d. u. 3 ó. 40 p
M-Sziget felé	d. u. 3 ó. 24 p
" " "	este 7 ó. 45 p
" " "	éjjel 3 ó. 09 p
Kassa felé	reggel 8 ó. 45 p
" " "	d. u. 3 ó. 35 p
" " "	este. 7 ó. 35 p
Büd-Szt- (m. á. vasuttól)	reggel 5 ó. 48 p
Mihály felé (" ")	d. u. 3 ó. 19 p
(vásártérről)	reggel 6 ó. 04 p
" " "	d. u. 3 ó. 38 p
Füzes-Abony- (m. á. vasuttól)	reggel 4 ó. 15 p
felé (" ")	d. u. 5 ó. 10 p
(vásártérről)	reggel 4 ó. 32 p
" " "	d. u. 5 ó. 24 p

* Közvetlen vonat M. Szigetről Budapest Debreczenre é. k. k. k.

Budapest—N.-Várad felől:	éjje**) 2 ó. 44 p
" " "	d. u. 3 ó. 09 p
" " (gy. v.)	este 7 ó. 09 p
Csak N.-Várad felől:	reggel 7 ó. 42 p
M.-Sziget felől:	reggel 8 ó. — p
" " "	délután 12 ó. 29 p
" " "	este 10 ó. 16 p

Kassa felől	reggel 8 ó. 07 p.
" " "	délután 12 ó. 36 p.
" " "	este 7 ó. 20 p.
Büd Szt- (vásártérről)	reggel 8 ó. 43 p
" " "	délután 5 ó. 46. p.
Mihály felé (m. á. vasuthoz)	reggel 8 ó. 17 p.
" " "	este 6 ó. 05 p.
" " "	vásártérre d. u. 5 ó. 23 p.
Füze-Abony) (" ")	reggel 8 ó. 12 p.
felől (" ")	m. á. vasuthoz d. u. 5 ó. 37 p.
" " "	reg. 8 ó. 27 p.

Budapestről Debreczenbe indul:

sz. v. reggel	8 ó. 25 p.
gy. v. d. u.	2 ó. 10 p.
sz. v. este	7 ó. — p.

(Egvséges vasuti (zóna) idő szejnt).

*)Közvetlen vonat Budapestről M.-Szigetre

Idegenek névsora.

Bika szálloda. Hayek K. utazó Bécs, Ster n Miksa Bécs, Bernfeld kereskedő Bécs, Boncinelli kereskedő Triest, Konberger J. kereskedő Bécs, Müller kereskedő Budapest, Sándor kereskedő Budapest, Göndör Sándor Sz. Fehérvár, Veugrof kereskedő Bécs, Pink el K. utazó Bécs, Braun Lipót kereskedő Budapest, Na msky Iván Varsó, Barcza J. Keszkesztő, Miklós M. hely Budapest.

Angol királynő szálloda. Zachariás Bilint gazdálkító Eperjes, Sallágyi Károly földbirtokos H.-Nánás, Waisz Ferencz utazó Bécs, Dumányi Ernő kereskedő Bécs.

Frohner szálloda. Gelb József utazó Bpest Barl u azó Bpest, Kepes Sándor márvány gyáros Sz Váralja, Rozenberg Sándor borkereskedő Kis Márton B unenfeld utazó Bpest, Kaha Giza utazó Bpest, Kohu József utazó Budapest, Rozenthal utazó Bpest, Schwarz Vilmos M. Sziget

Debreczeni Városi színház.

II. Idénybérlet 107. szám. VI. Kis bérlet 7. szám Páratlan. Páratlan.

Ma Szombaton 1893. február 4-én:

ZSIDÓ HONVED.

Énekes életkép.

Színházi műsor:

Vasárnap Ember tragoediája, Madác. (marétól).

Nyilt-tér.

Amerikai fogász — mint assistens segédkeze-ével kapcsol-lemez nélküli műfogak és rugany nélküli fémlemezű fogsorok. Tartós czeмент-, ezüst- és aranyplombok.

Operatiók teljes érzéstelenítéssel mellett
Univ. med. Dr. Tihanyi Sámuel
fogorvosi műterme
Debreczen. N.-Várad-utca 2084. sz. 1. e.

Dr. Hütter Károly

egyetemes orvostudor

lakik: Főpiacz 1824. sz. a. Szikszay-

(Dragota)-házban.

Rendel: 8—9 óráig.
2—4 óráig.

Massage
gyógygimnastikai s orthopädiai
testegyenészeti
rendelés.

Dr. Sichermann Adolf

egyetemes orvostudor
lakik : Széchenyi-utca 1780. sz. alatt
rendel egész nap.

Orthopädia óra d. u. 4—5-ig

Eladó házak.

A Busi-utca 718. sorszám alatti házastelekek eladó **2000** forintért, melyre 1000 frt készpénzben kifizetendő, 1000 frt pedig rajta maradhat 10 6% kamat mellett.

A Csicsogó-tér 2893. sorszámú házastelekek eladó **800** frtért, melyből 400 frt kifizetett, 400 frt rajta maradhat 10 évre 6% kamat mellett.

Mindkét ház azonnal átvehető.

Értekezhetni lehet Komlóssy Arthur tkpéztári jgtanácsos nrral (Kis-Mester-utca 1438. sz.), vagy a tulajdonos debreczeni első takarékpénztárban, az üzleti órák alatt.

BOROK

Nagyságos Reviczky ur összes borait a diószegi pinczében megvettem, minélfogva a mai naptól kitünő

érmelléki ó-borral
sestakerti új-borral
és a legkitünőbb
RÁCZ ÜRMÖSSSEL

szolgálhatok.

Az árakat lehető legmérsékeltbbre tettem.

Kitünő magyar konyhám a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlom.

Naponata fél óránként 3 féle sör csapolása.

Villás reggeli nagy választékban. Hetenként 3-szor zene : Szerdán, Pénteken és Vasárnap; felváltva Rác és Magyar zenekara.

Tisztelettel

Weber Izidor
vendéglős.

Áron Manó és Társa

szeszes-ital kiméresi üzlete

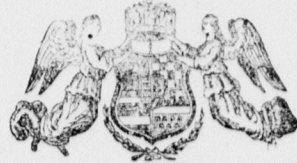
Hal- és Kisuj-utca szegletén

és
Nagy-Hatvan-utca 1095. sz. a.

Ifj. Bészler János-féle házból ajánl legkitünőbb minőségű francia, cuba, angol rumokat, szerémi és erdélyországi szilvóriumot, boroviczkát, finom likőröket, magyar és francia cognacot és mindennemű közönséges és különleges pálinkát a legjutányosabb árban.

GYÁR:
vas- és érczöntőde
MOSONBAN.

FŐRAKTÁR:
BUDAPEST,
VI., Váci-körút 21.

Alakult 1856.

K Ü H N E E.

Alakult 1856.

MAGYARORSZÁG LEGRÉGIBB GAZDASÁGI GÉPGYÁRA.

Ajánlja felülmulhatlannak bizonyult és több mint **13.000** példányban elterjedt

„HUNGARIA DRILL“ sorvető-gépén kívül:

UJ: „JUBILEUM DRILL“ könnyű, legolcsóbb sorvető-gépet.

UJ: Laacke híres rét- és szántóföldboreonait.

UJ: Egy-, két és háromvasu ekét.

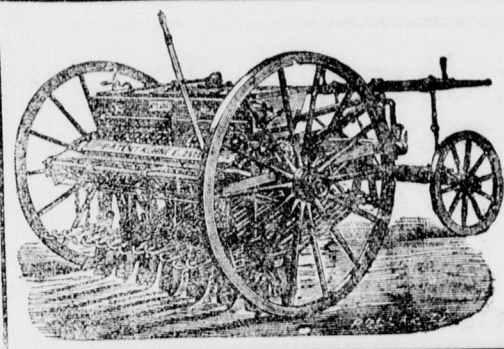
UJ: Gyűrűs hengereit.

UJ: Szelelő magtárrostóját, nélkülözhetetlen kifogástalan vetőmag elkészítéséhez.

UJ: Thalimayer tr. arankavasztóját

UJ: Takarmány gyorsfűlesztőjét.

UJ: Aczeltekerkes magvető fölesereket sorvető-gépekhez.

8580.

1892.

**Arverési hirdetményi ki-
vonat.**

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy dr. Biró Károly végrehajtónak Lukács István végrehajtást szenvedő elleni 120 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a debreczeni kir. járásbíró) területén lévő Debreczenben fekvő, a debreczeni 4166. sz. tjkvben A I. 1. 2. r. 964. és 5780. hrsza foglalt ingatlanokra az árverést 1774 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok **1893. évi február hó 14-ik napján délután 3 órakor** a debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 117 frt 40 krt készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben, 1892. évi november hó 2-ik napján.

A Debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Nagy Károly
kir. tszéki bíró.

9349 szám.

1892. tkv.

**Arverési hirdetményi ki-
vonat.**

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Róth Dezső végrehajtónak Lusztig Mária végrehajtást szenvedő elleni 450 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a derecskei kir. járásbíró) területén lévő Derecske községben fekvő a derecskei 2737 szjtjkvben A × 14 hrsza foglalt ingatlanból Lusztig Máriát illető részre az árverést 900 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1893. évi márczius hó 9-dik napján délelőtt 9 órakor** Derecske község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 90 frtot készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben, 1892. évi november 19. napján.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Nagy Károly
kir. tszéki bíró.

Kiadó,

A Péterfia utca 834. sz. háznál: 1 előszoba, 2 parkéta utcai, 3 udvari szoba, üvegezett tornác, konyha, kamara, boros és fás pinczéből álló lakás külön is, — vagy az egész telek: kocsi szoba, 4 lóra istálló, kocsis szin, tágas udvar, diszkert és

jó ivóvizű kúttal együtt
Május 1-től kiadó.

Kiadja: **Miskolczy Nándor** „István” malom telep.

Kunz József és Társa
Debreczen.

Szőnyeg osztály.

Az idény előrehaladottsága és a raktár túlterheltsége miatt **budapesti főüzletünk**

hatóságilag engedélyezett **szolid**

SZÖNYEGÁRU

végeladást

rendez, min-kövekeztében ezen szakmába tartozó cikkek itten is

mélyen leszállított

árak mellett adatnak el.

Gróf Nádasdy Ferencz

ménés-gyoroki szőlő-pincze gazdasága

s **cognac-gyára.**

Homoki szőlő-telepítők, valamint ojtvány termelőknek fontos!!

Gróf Nádasdy Ferencz ménés-gyoroki szőlőszetéből a következő, tavalyi évben permetyezett, egészséges sima vesszők az alább közölt árakon eladóak:

Nemes fekete kadarka	per mille	8 frt.
Apió fehér (Balint)	"	9 "
Bakator (piros bakar)	"	9 "
Mustos fehér (mustater)	"	9 "
Gohér (fehér, bajor)	"	9 "
Olasz riesling	"	9 "
Mézes fehér	"	9 "
Carbanet	"	10 "
Nagy burgundi	"	10 "
Kevert borfaj vesszők	"	5 "
Ripariai (v. egyes portális tomen-	per mille	12 "
tosa, ültetésre alkalmas)		
Jaguez	"	20 "
Herbemont	"	20 "

A két utóbbi direkt termő amerikai szőlőfaj, buktatottelögvökeresztetéssel 10 frttal drágább. Az itt felsorolt vesszők 50-60 cmtr és 100-120 cmtr hosszban észszel met-szettek. A dupla hosszuk ára kétszeres. Csomagolásért ezenkívül 40 kr. számítatik fel; 15 ezren feüli megrendelésnél csomagolás ingyen s 10% engedmény. A megrendelt vessző ára, fele részben előre beküldendő másik fele utávételzetik.

Ugyanitt ménési borok és cognac hordóban s palaczkban kaphatók.

Gróf Nádasdy Ferencz

pinczegazdasága s cognac-gyára
GYOROKON.

Kiadó lakás.

Nagy lakás a főtér és hatvanutca sarkán a volt kereskedelmi akademia helyiség, rögtön

kiadandó.

Felvilágosítást ad

Tóth Gyula

vaskereskedő czég.

Alkalmi ajándékoknak,

valamint minden más alkalmi meglepetésekre hasznos és czélszerű:

Porcellán, Chinaezüst, Bronze

és **Majolika** ujdonságok

Ditmár, Brüner és hazai gyártmányu:

aszfali és függőlámpákat,

nap- és villámégőkkel.

Porcellán-, Ét-, Kávé-, Thea,

ugyszinte mindennemű

üveg-, ivó- és likőr készleteket

nagyválasztékban ajánl

Kaszanyitzky Endre

DEBRECZENBEN.

Vidéki megrendések pontosan és gyorsan teljesítettek. — Árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgálók.

Dr. Popp J. G.

Bécsi cs. és kir. osztr. magy. és görög kir. udv. fogorvos.

Anatherin szájvizének

különös hatása.

elismerve Janel Gyula gyakorló orvos tudor által. Rndeltetik a bécsi cs. kir. orvosi egyetemen OPOLTZER orvos-tudor, egyetemi főigazgató és csász. kir. udvari tanácsos, valamint Kletzinsky Brantz, Heller stb. orvosok által.

Ezen szájvíz általában a fogak tisztántartására szolgál és felolvasztja vegyészeti tulajdonságainál fogva a nyálkát a fogakon és azok között.

Különösen ajánlható annak használata ebéd után, minthogy a fogak közt hátramaradott husrészeket elrothadásuk folytán a fogak anyag-részeit veszélyeztetik és kellemetlen szájbűz okoznak.

Még azon esetekben is, hol már fogköképzés létezik, igen nagy előnnyel használható, mert megkeményedését akadályozza. Ha a fognak csak legesekély-bb része le van törve, úgy az egész fog rothadásba megy át és a többi egészséges fogakat is elrontja.

A fogaknak természetes szép színüket visszaadja, miután minden idegen réz-zeteket vegyészeti-leg felemészt és eltávolít.

Igen hasznosnak bizonyul mesterséges fogak tisztántartásánál. Megőrzi azok eredeti színét és fényét, megátolja a fogkő képződést és eltávolít minden kellemetlen büzt.

Megszünteti nemcsak a fájalmakat, melyek üres és romlott fogaktól erednek, hanem a baj elharapódzását is gátolja.

Jónak bizonyult továbbá az Anatherin-szájvíz a fogíny rothadásánál; mint biztos enyhítő szer fájalmaknál, melyek üres fogaktól és kőszvény-bajoktól erednek.

Ezen szájvíz minden fogfájdalmat könnyen biztosan és minden utóbaj előidézése nélkül leg-rövidebb idő alatt enyhít.

Különösen nagyra becsülendő az Anatherin-szájvíz a lehelet tisztántartásánál, valamint a már létező büzös lehelet eltávolításánál, mihez a gyakeri szájmosás elégséges.

Nem ajánlható eléggé elgyengült fogínynél Ha az Anatherin szájvíz csak négy hétig használatik a rendelet szerint, a beteg fogíny sápadtsága elmúlik és az ismét rózsaszínűvé válik.

Ep oly hasznosnak bizonyult ezen szájvíz ingadozó fogaknál, mely bajban görvéllyesek szoktak szenvedni, valamint akkor, ha előhaladt kor folytán a fogíny tognyi kezd.

Biztos szer továbbá az Anatherin-szájvíz könnyen vérző fogínynél. Ennek oka foggyökerek gyengesége. Ily esetben kemény fogkefe szükséges, mert ez a fogínyt elevetíti, miáltal az új tevékenységére képezzé tétetik.

Nagy palack 1 ft 40, közep 1 frt, kicsi 50 kr.

Növényi foggóra rövid használat után a fogakat vakító fehéreké teszi anélkül, hogy ártalmára volna. Ára dobozonként 68 kr.

Anatherin fegpastája üvegszeleneczkében 70 krral, jónak bizonyult fogtisztító szer.

Illatos foggasztája. Rövid használat után vakító fehér fogak [természetes és műfogak] ápolására és a fogfájás megszüntetésére, darabja 35 kr.

Fog-ólama igen gyakorlati s a legbiztosabb szer a lyukas fogaknak önölmozására. Ára dobozonként 1 frt.

Popp orvosi növényzappan

kitűnő pipere szer a sömör, kúteg, a májfélt és szeplő ellen, a tiszta úde arczbőr előmozdítása és fentartására, az atka, pörsenés, tisztálán arc-bőr, kelések ellen.

A t. cz. közönség felkérteik világosan Popp csász. kir. udvari fogorvos-féle készítményeket kérni, s csak az otyakat fogadni el, melyek saját védjeggyel van nak ellátva.

Kapható **Debreczenben:** Rotschnek W. F. Mura-közy K., Mihavovits I., Tamássy K., Örványi Vecsey V. Balázs, Tóth Béla, Szilágyi F. M. gyó yszertáraikban, Csanak József, Szentkirályi Tivadar, Weisz S. Schwarz B. Gerébi Fülöp kereskedésében. H a d h á z Farkas gyó gyszert., H. B ö s z ö r m á n y: Ray L. gyó gyszert., Sz o b o s z l ő: Szabados I. gyó gyszert., D i ó s z e g: Vadaj gy., Szathmár: dr. Lengyel M. gy., B o s s i u S. Literati A. gy., N. K á l l ő: Urszinyi K. gy., T i s z a - L ő k: Rab P. gy., M u n k á c s: Trárler gy., S i n y é r - V á r a l j a: Gerber É. gy., N á n á s: K o v á c s gy., K a r c z a g: Báthory gy., D e r e c s k e: Belitzany gy., B. U j f a l u: Tamássy G. gy., N a g y - v á r a d: Nyiri G. Raesek F. Ember I. gy., J a n k y A n t a l, H u z e l l a A. uraknál, N. K á r o l y J o l i n e k, F ü l e k y O. gy., N y i r e g y h á z a: Szopka A. Lederer O. gy., N. B á n y a: Hanzulovits gy. S o m l y ó: Ruszka I. g. s t á r s a, T o k a j: Reiner D. gy. B. U j v á r o s: T a n f e r, K., M a d a r a s: Jung K. gy., C s á t h: Székely A. gy., S. A. U j h e l y: Reichard testvérek és Deutsch János Ruday A. gyó gyszertárszékénél, valamint minden nagyobb illatszertárban, gyó gytárban, drugois-tárnál és finomabb üzletben és Bécsben a készítőnél I, B o u e r g a s s e 2.

Kérjük határozottan dr. Popp gyártmányait és ne fogadjunk másokat.

A dr. Popp-féle gyó gyszerek Legújabbban Bécsben a cs. kir. egyetemes korodában professz or Drache által hozattak használatba: s jónak kítúnónak elismerve.

Kiadó lakás.

A Főpiacon egy **öt szobás** első emeleti utcza lakás ügyvédnek, vagy orvosnak igen alkalmas:

Keletre szolgáló ablakkal, modern kényelemmel berendezve, május 1-től kiadó.

Értekezhetni Nánássy Lajos vas-kereskedésében, Főpiac 1581. szám alatt.

Eső rangú
cosmeticum

Magyarázat
ingyen és bérmentve

Magyarázó fűzet ingyen és bérmentve.

Nem titkos szer, feltűnést keltő cosmeticum.

Nőknek különösen fontos.

Ára 1/2 literes üvegben frt 1.25.

Epilatoire,

hajatt eljes eltávolítására az arcon, a kezeken karon. Egyedüli szer, mely az utánnövést akadályozza

Egy üvege 5 frt.

Robert Fischer

Doctor der cheme und cosmetiker
Wien, I. Habsburgergasse.

Csak

az illető a ki bevásárlásnál a „Horgony” gyárjegyre ügyel, lehet biztos, hogy nem kapott értéktelen utánezást.

Pain-Expeller

„Horgony” legjobb eredménnyel alkalmazható, csusz, hátfájdalmak, fejfájás, köszvény, csipőfájdalmak, tagszaggatás és meghűlések ellengyakran használandó bedörzsölés elegendő a fájdalmak meg-hűlésére. Minden üveg a gyárjeggyel

„Horgony”

van el látva és ez ezután könnyen felismerhető. Minthogy ezen kettő házi-szer majdnem minden gyógyszerárban 40 kros, 70 kros és 1 frt. 20 kros üvegekben kapható, mindeki által beszerezhető. Csakis a Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

✕ valódi. ✕

Kiadó lakás és boltok.

Az „Ipargyesületi takaréék és Hitelintézet” Csapó-utcza 335/6. számú házáánál

egy utcza emeleti lakás és 5 bolthelyiség,

f. évi Május 1-től kiadó. Értekezhetni a tulajdonos intézet helyiségében.

Igazgatóság.

Az „Alföldi takarékpénztár” részvenytársaság Debreczenben.

XX-ik évi rendes közgyűlését

1893. február hó 19-én délelőtt 10 órakor saját iroda helyiségében tartja meg, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Az igazgatóság jelentése az intézet irodájában 1893. február hó 4-től az érdekeltek által megtekinthető.

Tanácskozás tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. A zárszámadás betérjesztése és a nyereség felosztása iránti intézkedés.
4. Három igazgatósági tag választása.

Az általánosan ismert jó hírnévnek örvendő s több oldalulag kitüntetett sósborszesz készítményem — kelendő-égénél fogva — sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon címjegyeimet módosítom s arra kék nyomatban saját házam külső alakját veszem föl, bejegyeztetvén azt egyszeres mind védjegyként a budapesti iparkamaránál

SÓSBORSZESZ

gyors enyhítést eszközölt csuzos szagga és fagyás, fog és fejfájdalmak, szemgyengeség, benuulások; zsugorok stb. ellen; de különösen a bedörzsölés és kenő gyuró gyógy-módnál (massage) igen jó hatásunk bizonyított. Fogtisztító szerü is igen ajánlható a mennyiben a fogak fényét elősegíti a foghust erősíti és a száj tiszta szagta an izz nyer a szesz elpárolgása után valamint ajánlatos e szer fejmosásra is, a hajidegek erősítésére, a fejkorpakép zödés megakadályozására és annak megszüntetésére.

Ára egy nagy üveggel 90 kr., egy kisebb üveggel 45 kr.

Brázay Kálmán

Budapesten, IV. kerület Múzeum körút 23. sz. Kapható Debreczenben

GERÉBI FÜLÖP urnál:

KALODONT

Sarg egészségügyi hatóságilag megvizsgált

(A fogak szépsége)

elősmert nélkülözhetlen fogtisztítószer

mint jó aromájú üdítő és utazás közben igen czélszerű.

a bel- és külföldön legjobb sikerrel van bevezetve.

könnyed csomagolása, tisztasága használát közben és olcsósága miatt az udvarnál mint az aristokratianál mint szintén apolgár házaknál is található.

Kapható minden gyógyszerárban, illatszerkereskedésben stb.

Óvakodjunk

a csomagolásban hasonló értéktelen

utánzatoktól.

Legjobb óvszer ragályok ellen.

Elismerések a legmagasabb körökből minden egyes darab mellé tétetnek.

Sarg **KALODONT**

Sarg **KALODONT**

Sarg **KALODONT**

Sarg **KALODONT**

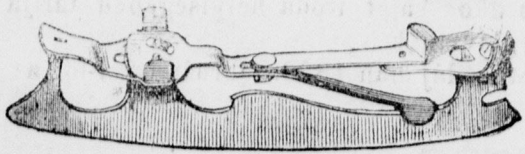
Sarg **KALODONT**

Sarg **KALODONT**

Sarg **KALODONT**

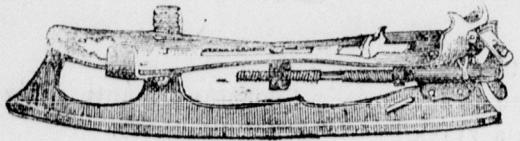
Ára
35 kr.

A korcsolyázás a legegészségesebb testedzés.

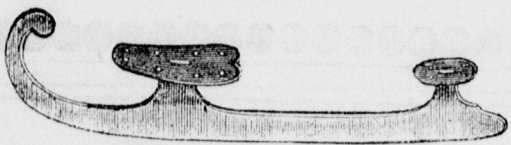
HALIFAX

közönséges	1 pár	frt 1.50
niklirózott	1 " "	3.50
széles acéltalppal	1 " "	3.50
" " niklirózva	1 " "	5.—

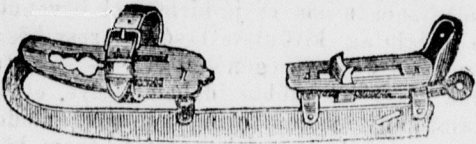
MERKUR

közönséges	1 pár	frt 2.80
niklirózott	1 " "	3.50
" extra finom	1 " "	4.50

JAKSON-HEINES

gyakorlott korcsolyázóknak,
talpra esavarró, műkivitelekre leg-
alkalmasabbak niklirózva 7 frt 50

PATENT

talp és sarokcsavarral —90 kr.

Sikerült alkalmi ajándék.

Legnagyobb választék és raktár

TÓTH GYULA

vasnagyereskedése Debreczen városháza sarkán

Értékpapír tulajdonosok figyelmébe!

Az új magyar 4%-os korona járadék kölcsön kibocsátására vonatkozó
hirdetmény értelmében:

az 5%-os magyar papíráradék kötvények,	az 5%-os urbéri váltság kötvények,
a Budapest-pécsi vasut részvények,	Alföld-fiumei vasut részvények,
Első erdélyi vasut részvények,	Duna-drávai vasut részvények,

Első magyar gácsországi vasuti részvények,
magyar nyugoti vasut részvények és elsőbbségi kötvények, magyar északkeleti vasut elsőbbségi kötvények convertálása

magyar 4%-os korona járadék kötvényekkel, továbbá
a 1875. és 1878. évi magyar északkeleti vasut arany kölcsön és az 5%-os magyar vasuti
beruházási kötvények convertálása magyar 4%-os arany járadék kötvényekkel

az értékpapír birtokosokra anyagi előnnyel járván, nem mulaszthatjuk el felhívni a t. cz. közönség figyelmét
ezen műveletekre s különösen arra, hogy a convertálás végett papírjaikat

legkésőbb f. évi február 7-ig

tartoznak bejelenteni.

Intézetünk ezen conversio műveleteket **teljesen díjmentesen** eszközli s kész bejelentéseket elfogadni, valamint bármily irányu felvilágosítással és tanács csal szolgálni.

Közgazdasági bank részvény-társaság

Tisza-palota, Szabó Lajos Fiai cég mellett.

Hivatalos órák: délelőtt 9-1-ig, délután 3-5-ig.